

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Goga győzelme

Goga Oktaviánt hallatlan küzdelem és erőfeszítés után harminckilenc szavazattal képviselővé választották Szászrégenben a nemzeti párti jelölttel szemben. Azt mondják, hogy ez a választás — bár a korteskedés és a pártszenvédelem teljes erejében kitombolta magát — mégis az öröknek meg lehetőségen tiszta mérkőzése volt.

A szászrégeni kerület vegyes lakossága kerület, mert a szavazók harminc percentje kisebbségi. Ilyen az erdélyi kerületek nagy része. Mi már nem egyszer reámutattunk arra, hogy Erdélyben — ha csak némileg is érvényesül a választók akarata — a kerületek tekintélyes tömegében két román jelölt közül az nyeri el a mandátumot, akire a kisebbségek rászavaznak. Mennél hevesebb a választási harc, mennél nagyobb súlyt helyeznek arra, hogy valamelyik jelöltnek okvetlenül győzni kell, mennél inkább presztizs-kérdéssé fajul valamely jelölt megválasztása, annál fontosabbá, becsesebbé válik minden kisebbségi szavazó. A kisebbségek sorsa tehát csak addig alárendelt jelentőségű a román pártok előtt, amíg nincs rendes, alkotmányos választás, hanem a választási visszaélések szülik a mandátumot, míhelyt azonban a szavazó dönt, nem pedig a választási elnök önkénye, vagy furfangja, akkor a kisebbségi probléma minden erdélyi román politikus szemében a legjelentősebb és legkényesebb kérdéssé fog megnőni.

Nem kétséges, hogy Goga Oktavián mandátumát a tegnapi választás végsőig fokozott küzdelemben annak is köszönheti, hogy a kisebbségi szavazók tekintélyes zöme reá voksolt. Jellemzi a választás hevesességét, hogy a szászrégeni kerületnek úgyszólván valamennyi választója laszavazott. Közel nyolcezen járultak az urnák elé és a jelentések szerint éppen a kisebbségek vettek részt nagy tömegekben a szavazásban. Nem kell azonban félni, távol áll tőlünk az a pretenzió, hogy Gogától most már magyar politikát várjunk, hogy Gogát a magyarok képviselőjének tekintsük. Szó sincs róla. Mi csupán azt kívánjuk, hogy Goga tekintse magát a magyarok képviselőjének is. De még ennél is fontosabb, hogy a szászrégeni példából az egész erdélyi román közvélemény meggyőződést szerezzen arról, hogy aki politikai sikert arat, aki komoly politikai karriert akar, aki kormányrajutás esetén nem erőszakoskodással, hanem alkotmányos úton óhajt többségre szert tenni, az kisebbségellenes politikát nem folytathat, annak legalább is olyan európai orientációt kell keresnie és hirdetnie a kisebbségi politika terén, mint amelyet Goga keresett és hirdetett eddig. Goga nem zárkózott el az általános jogki-terjesztés eszméje elől, amely magában foglalja a kisebbségi jogok, az anyanyelv, a vallásszabadság és a gazdasági boldogulás érvényesülését is és nekünk meggyőződésünk, hogy Goga további működésében sem lesz hátfátnak a magyarság előlegezett bizalmával szemben. De jellemző, hogy az antiszemitizmus hírből álló Gogára sok zsidó is szavazott, ami azt jelenti, hogy a zsidók nem veszik tragikusan Goga antiszemitizmusát, amint ahogy Goga tisztult nacionalizmusát Cuza demagóg antiszemitizmusá-

tól mérföldek választják el, bár tagadhatatlan, hogy Goga sajtója erősen szokott Cuzával és táborával kacérkodni. A zsidóság felfogása vele szemben bizonyára az volt, hogy az antiszemitizmus ártatlan jelző mindaddig, amíg jogegyenlőség van és jobb egy Goga-féle nacionalista, aki jogrendet és belátásos jogegyenlőséget követel a gyakorlatban, bár közben a huliganizmus felett sem mer pálcát törni, mint egy világszabadságot prédikáló demokrata, aki azonban azonnal az elnyomás és a jogtörés híve, míhelyt más társadalmi és nemzeti rétegek is jogot és szabadságot vindikálnak maguknak.

Mi Gogát szívesen látjuk a parlamentben. Nem szeretnők, ha csalódnánk benne és reméljük, hogy nem is fogunk csalódní.

A szászrégeni választás izgalmai

A nemzeti pártiak Averescu tábornok fotográfiája alatt saját tömegeiket vonultatták fel

Szászrégenből jelentik: Régen nem volt hasonlóan izgalmas választás a szászrégeni kerületben, mint amilyen tegnap folyt le. A választási harc rendkívül elkeseredett volt. A harc izgalmi este 10 órakor érték el tetőpontjukat. A nemzeti párt csellel igyekezett a választás eredményét befolyásolni.

Este 10 órakor két község népe vonult fel Averescu tábornok fényképe alatt.

Az Averescu-pártiak örömmel fogadták a felvonulókat, de óriási lett a meglepetésük, amikor az urnák előtt hirtelen fordulattal a nemzeti-párt kortesei vették át az Averescunak látszó szavazókat és terelték a nemzeti-párt urnájához. Már-már azt hitték, hogy a trükk sikerülni fog, mert az volt helyzet, hogy a két község román lakosságának leadott szavazatai eldöntik a választás sorsát. Ebben az időben úgy látszott, hogy Voicu Nitescunak, a nemzeti-párt jelöltjének győzelme bizonyosra vehető. Este 10 óra volt, amikor az Averescunak teljes erővel belefelelt a küzdelembe és sikerült is 10 óra után a szavazatok egyensúlyát helyreállítani.

A választáson ekkor a legkritikusabb időpontban egy magyar kerület került sorra. Ezeknek szavazói döntötték el a végleges eredményt.

A Viitorul néhány nappal ezelőtt azt írta, hogy a kormány azért nem állít ellenjelöltet Gogának, mert először olyan férfinak, mint Goga, a parlamentben helye van, másodszor le kell rombolni azt a hitet, hogy a nemzeti párt az ur Erdélyben. Nos: a szászrégeni választási győzelem valóban csupán Goga személyének szült és nem a néppártnak, amely más névvel aligha került volna ki diadalmasan a küzdelemből. Viszont nem lehet ebből a választásból azt a tanulságot levonni, hogy a nemzeti párt nem számítana, vagy nem volna nagy tényező Erdélyben, mert a hallatlanul keserves harc, amely ily csekély többséggel szerzett Gogának mandátumot, azt bizonyítja, hogy a nemzeti párt erős és népszerű és legalább is egy Goga kell hozzá, hogy vele szemben valaki egy választásból diadallal kerüljön ki.

Éjjel fél tizenkettőkor kihirdették az eredményt:

Goga Octavian 3414,
Voicu Nitescu 3375.

A választási elnök ezek szerint 39 szó-többséggel Goga Oktaviánt jelenti ki Szászrégen megválasztott képviselőjének.

Az eredmény meghallgatása alkalmával Goga hívei óriási ovációval vették körül képviselőjüket, akit vállukra kaptak és körülhordták a tömegben. Az ünneplő sorokban ott voltak Szászrégen magyar választói is, akiknek Goga külön magyar beszédében köszönte meg bizalmukat. Beszélt azokról a kötelezettségekről, amelyeket pártja a magyarsággal szemben vállalt. A szászrégeni mandátum erős kapcsolóként fűzte az Averescu-pártot ahhoz, hogy kormányra jutása esetén a magyarságot mai helyzetéből kisegítse.

Dr Farkas Balázs a kerület magyar választói nevében üdvözölte Goga Oktaviánt és annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyarság, mely Goga fényes és imponáló győzelmét elősegítette, mert hiszen végeredményben a magyar választók döntötték el a választást, nem táplál üres illúziókat az Averescu-párttal szemben. Goga ünneplése a reggeli órákig tartott. Tegnap az új képviselő párhíveivel Kolozsvárra érkezett, ahol este a kolozsvári Averescu-párt rendezett tiszteletére a Newyorkban vacsorát.

Anglia Japán ellen flottabázist épít az ázsiai partokon

Anglia a lefegyverzés kérdését, úgy látszik, csak elvben támogatja, mert közben mindent megtesz, hogy a világtegerrek feletti hegemoniáját mindenkor biztosítsa. Amint Londonból jelentik: A tengerészeti költségvetés vitájánál Macdonald ellenezte, hogy a szingapori hajóhadtámaszpont kiépítésére a parlament megszavazza a javaslat által előirányzott összeget.

Robert Home előadó kijelentette, hogy Japán serényen dolgozik, hogy területének egyes pontjait minél jobban megerősítse és erre a célra horribilis összeget költ. Szingaporra pedig Angliának feltétlenül szüksége van.

Az alsó ház Macdonald indítványát elvetette és megszavazta a tengerészeti költségvetést.

Béreljen

a Hegedűs Kölcsonkönyvtárban

Sándor József beszéde a magyar tisztviselők sorsáról

Az új nyugdíjtörvény kapcsán Sándor József képviselő tegnap nagy beszédet tartott a kamarában, kifejté, hogy annak-idején Mosoiu tábornok rendeletére helyükön maradtak az imperiumváltozások a magyar vasutasok, biztosították őket, hogy összes szerzett jogaik élvezetében maradnak. Ezután kimutatta, hogy ezzel szemben a volt MÁV nyugdíjasok milyen kétségbeesés és mostoha sorsra jutottak. Míg egy MÁV nyugdíjas Magyarországon 8000 lejnek megfelelő nyugdíjat kap, addig a tömegesen nyugdíjazott romániai magyar vasutasok nyomorognak és éheznek. Bármely biztosító intézet több életjáradékot biztosít a befizetett járulékokkal szemben, mint a mit a most tárgyalott törvényjavaslat ad a tisztviselőknek.

Igy vagyunk ma a polgári és katonai tisztviselőkkel is, akik román állampolgárokká lettek, a magyar állam szolgálatában álltak s nyugdíjat kaptak 1918 december 1-től errefele, midőn a többi államokban a drágasági pótlék a drágasági index szerint fizetetik s midőn Csehszlovákia háromszor, Jugoszlávia és Olaszország ötször, Ausztria és Magyarország hatszor, Anglia és Franciaország nyolcszor nagyobb nyugdíjakat folyósítanak, mint mi. Két ezredes közül, akik azelőtt bajtársak és jó barátok voltak, egyik Csehszlovákiából kapja a nyugdíjat, ma 8900 lej, a másik azonban tőlünk csak 1600 lejben részesül. Mindketten egy romániai városban laknak s kegyetlen és keserű összehasonlítással találkozhatnak minden nap. Egy nyugdíjas tábornok Magyarországon 17.000 lej kap havonta, ellenben nálunk kb. 2000 lejt. Ha az összes szolgálati ágak nyugdíjainak egységesítéséről van szó, miért nem egységesítik ezeket a nyugdíjakat is.

Nem kapunk semmi világos rendelkezést azokról a tisztviselőkről sem, akik a román uralom óta a román állam szolgálatában maradvány vagy lépve, a román nyelv tökéletes nem ismerése, túlélés vagy más okokból rendelkezési állományba tételtek, vagy önhibájukon kívül hivatalból eltávolítottak.

De súlyos és nehéz kérdés ama kisebbségi tisztviselőké is, akik az átmeneti idő hatalmánál fogva nem tudták letenni a hűségi esküt azonnal a gyulafehérvári gyűlés után és a békeszerződés aláírása előtt. Ezeknek a sorsát Sándor József megrázó szavakkal ecseteli.

Beszédét így fejezte be:

— Tudjátok Uraim, hogy Fougères „Relation“-ja szerint a francia nép nem akarta megengedni, hogy eltemessék a nagy, de erőszakos Richeliu-t és csak akkor szelidült meg, amikor meghallotta, hogy az elhunyt államférfiu nagylelkű volt a nyugdíjasok iránt. Mikor XIII. Lajos király panaszkodott épen a nyugdíjasok miatt, Richeliu előszámlálta Franciaország gazdagságait, épügy amint csekélységem az imént cselekedte. Azonban Önök másképp cselekesznek. Az állam egyoldalú eszméje következtében nem érdeklődnek a társadalmi szempontok iránt, elannyira, hogy ha nem volna ebben a javaslatban az a rendelkezés, hogy az 500 lei fizetésig menő hivatalnokok 35 évi szolgálat és 57 év után az utolsó fizetésüknek megfelelő nyugdíjat fognak kapni, — nem találnék egyetlen társadalmi vonatkozást ebben a nagy, 112 foliás oldalra terjedő munkában.

— Látszik, hogy Önök nem nyujtanak semmit, mert az ember mikor visszautasít valakit, hosszasan ír, midőn pedig ad, hallgat vagy röviden beszél. Most Herrel szólva, az Önök nyugdíja semmi, de az aztán bizonyos. Itt valóban bevállal, hogy semmit sem ismernek el kevésbé az emberek, kivált a jólétben élők, mint másnak az érdemét és jutalmát. Önök, amint a szakosztályok közös bizottságában is láttam, engedik, hogy a becsületes és tisztességes hivatalnokok öreg-

ségük idejében vagy még előbb is, rongyos ruhájukra vagy régi nagykabátjukra tekintve, a francia közlésszerűsége által újra lenyomtatott nagy Beranger-val mormolják maguk elé: „Légy hozzám hű, öreg kabátom... Várj egy kissé, együtt távozzunk el,“ és hogy a férj halálakor a feleség ugyancsak Beranger „Jacques“ című költeményével kiáltja a résztvevők felé: „Jó nép, imádkozzatok az ő feleségeért! aki elfáradt a munkában, annak a halál jó nyugalom!“ Nem akarok célozni, de érdekes dolog, hogy ugyanez a Beranger idézte elő az 1830. és 1848. évi francia forradalmakat is. De remény nélkül Önökben, gondolva az összes hivatalnokokra általában és az én kisebbségi véreimre, eszembe jut az az Udine városi eset, ahol egy torony létezett, melynek harangját meghúzták azok, akik valamely nagy ügyben sérelmezve érezték magukat. A község odaszaladt és igazságot szolgáltatott. Ottani kereskedő elhajtván öreg és vak lovát, mely vítézen és törődve szolgálta egész életében, amint szolgálnak a mi mai tisztviselőink általában és szolgáltak a mieinkkel abban az Erdélyben, amelyet Önök anektáltak, a szegény állat véletlenül a toronyig tapogalódzott és élett keresve megrázta a harang kötelét. Az igazságszolgáltatás megtörtént. Az öreg szolgát a község tartotta el a gazda költségein. A kereskedő unokát, a község az állam és az emberiség közvéleménye és a büntetés a jelen kormány bukása lesz. Mi meghuzzuk a harangot és a magyarság nem fogja azt mondani. „Ave Cesar, morituri te salutant!“, de tiltakozva a törvényjavaslat ellen és látva az Önök eltávozását, egész szívéből és lelkéből fogja a halhatatlan szoltáríróval kiáltani: „Eszembe jutottak a Te örök ítéleteid, Istenem, és megvizsgáltódtam.“ (Zsolt. 119, 52.)

SZÖVET

HAVAS & GRÜNFELD

posztóáruház,

Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8.

különlegességeink
felöltőkre
öltönyökre
legjobbák
legolcsóbbak

DORIAN FILMSZÍNHÁZ.

Szerda

MODERN HÁZASOK

Dráma 6 felvonásban. — Balázs Béla kiváló novellái után.

A főszerepben: **Heléna Makovska** és **Dagny Servaes**.

Holnap, csütörtökön

Ivan Mosjugin legszenzációsabb filmje a

Mogul oroszlánja

szerelmi történet 10 felvonásban

A bárónő, a báró, meg az elveszett smaragdgyűrű

A gyűrű megkerült, de a szerelem elment

Bécsből jelentik: Mintegy két héttel ezelőtt rendkívüli izgalom támadt a bécsi térség egyik ünnepeit szépségének, H. bárónőnek a kezében. A bárónő éppen estélyre készült és híres ékszereit vette fel, mikor legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy hiányzik egy smaragd köves gyűrűje.

Ennek a gyűrűnek a közepén egy óriási smaragd ragyogott és valószínűleg vagyoni reprezentált. A bárónő férje segítségével órákon át kutatott a budorjában, vallatára fogta a bárónő két komornáját és miután az értékes gyűrű nem került meg, végre a rendőrséghez fordult.

A rendőrség a lopással báró H. fiatal inasát gyanúsította, akit néhány napig megfigyeltek anélkül, hogy a fiatalember észrevette volna.

Rövid idővel a feljelentés után a rendőrség körlevélet intézett az összes zálogház-tulajdonosokhoz és ékszerkereskedőkhöz, H. bárónő pedig sorba látogatta a bécsi ékszerkereskedéseket. Elmult egy hét és fáradsága semmi eredménnyel sem járt. Mindennek dacára lankadatlanul folytatta kutatását s egyszer csak a hét elején az egyik legelőkelőbb belvárosi ékszerkereskedés kirakatalában megpillantotta a keresett smaragdgyűrűt.

A bárónő majdnem elájult az örömtől, de összeszedte magát, az üzletbe lépett és kijelentette az ékszerésznek, hogy megakarja vásárolni a kirakathban lévő smaragdgyűrűt. Az ékszerész a gyűrűért hallatlanul nagy összeget kért, mire a bárónő azt felelte, hogy a dolgot először megbeszéli a férjével.

H. bárónő később autóján a rendőrségre hajtott és jelentette ékszer felfedezését. Most már hamar megoldódott az eltűnés rejtélye. A nyomozás néhány óra alatt kiderítette, hogy a gyűrű eladója senki más nem volt, mint H. báró, a bárónőnek a férje. Mikor ezt a bárónő megtudta, összeesett és hazaszállították. Itt a báró térdénálva könyörgött bocsánatért és rokonait hívta segítségül, hogy könyörgése a bárónőnél meghallgatásra találjon. Egész éjszakán át huzódta a tárgyalások és miáltal a báró összecsomagolta poggyászát, felesége újra a rendőrfőnökségre ment és a feljelentést visszavonta azzal a megokolással, hogy ő tévedett és férje jogosult volt az ékszeri előzetes engedélye nélkül is áruba bocsátani. Tegnap H. bárónő megindította a válópórt férje ellen. Ez a szomorú vége egy hét éves, páratlanul boldog házasságnak, amelyet a férj játékszenvedélye ilyen borzalmas módon rombolt össze. A bajt okozó gyűrűt a báró dussgazdag rokonai visszavásárolták az ékszerésztől és átnyújtották a bárónőnek.

Felmentették Goja élesdi ügyvédet a rágalmazási pörben

Élesd, március 24. Hogy az élesdi pört megismerjük, meg kellene ismernünk alaposan a pör résztvevőinek portréját is. Dr. Jacob Jánost, aki országgyűlési képviselő volt és mint ilyen tulajdonképpen ő szerkesztette meg az agrárreform-törvényt, Nagyváradon jól ismerik. Lascu Péter eskülli lelkész személye sem ismeretlen sokak előtt, mert igen sok agrárpörben számtalanszor szerepelt már a bíróságok előtt. Tulajdonképpen egyedül dr. Goja Lajos élesdi ügyvéd volna az, akit be kell mutatni, mint a pör egyik résztvevőjét, sőt a tegnapi rágalmazási pör vádlottját. Dr. Goja Lajos jónévű élesdi ügyvéd és ott közbizalomnak örvend. Nem sok ellensége van Élesden és Lascu Péterrel sem volt rossz viszonyban. Hogy ő került szembe a bíróság előtt Lascu Péterrel és neki jutott az a szerep, hogy most már hivatalos jegyzőkönyvekben és így a nyilvánosság előtt is kitergetődik minden, ami Élesden az agrárreform előtt történt, egy véletlen következménye. Egy rágalmazási pörben Goja képviselte dr. Jacob Jánost és amikor Lascu egy tárgyalásközi szünetben a parasztok előtt saját érdemeit akarta kihangsúlyozni, ez a higgadt ember sem bírta hallgatni és a szemébe vágta Lascunak: — Nem a nép érdekeit képviseled te lelkész úr, hanem a magadét.

Lascu Péter ezért és még több súlyos kifejezésért beperelte dr. Goját rágalmazás címén. A bíróság ítélkezett. A bíróság dr. Goját felmentette.

A tegnapi tárgyalásról már részletesen beszámoltunk. Megirtuk, hogy dr. Földes Mihály mit vallott, most vallomásának a folytatását adhatjuk.

Miután dr. Földes elmondotta, hogy Lascu Péter eskülli lelkész a Jacob János és Mateescu-féle agrárügyekben, hogy „kibéküljön” 80–80 ezer leit kért, az Élesdi Mészégető Rt. ügyére tért át.

A részvénytársaságnak Élesd-Esküllő és Pesteres községek határában 1300 hold kiterjedésű erdeje volt, amelyre feltétlenül nagy szükségük volt, hiszen a mészégetéshez igen nagy mennyiségű fa kell. A járási agrárbizottság 500 holdat sajátított ki és a társaság azt hitte, hogy a többi erdőségei megmaradhatnak. Ekkor azonban értesültek arról, hogy a parasztok meg akarják felebezni a kisajátítást és az egész erdőséget követelik. A parasztok szövője Lascu Péter eskülli lelkész volt, így dr. Földes Mihály és a vállalat igazgatója Balogh Mihály is vele akartak tárgyalni. Lascu a felhívást elfogadta és abban egyeztek meg, hogy 20 ezer leit kap, ha a parasztok nem felebeznak. A felebbezési ké-

vényt Lascunak a határidő lejártá után 2–3 nappal kellett volna az agrár-bizottsághoz beterjeszteni. Ekkor, amikor Lascu bemutatta volna a vállalatnak a postai feladóvényét, hogy tényleg később küldte

Jacob János vallomása

Dr. Földes esküt tesz a vallomására, azután dr. Czira Árpád járásbíró felfüggeszti őt perere a tárgyalást. Reggel 9 óra óta páratlan nyugalommal és mindenkor higgadtan vezette dr. Czira a tárgyalást. A jegyzőkönyvet Méhes Demeter grefier vezette.

A szünet után dr. Jacob János következik. Kijelenti előre, hogy részben érdekelt, mert Lascu Péterrel több pöre van. Ezután áttér a vallomásra.

— Egy ízben Nagyváradon a Rimánóczy-szállodában, ahol laktam dr. Földes Mihály felkeresett. Azt mondotta nekem, hogy ő Mateescu ügyvédje és nekik is nagyon kellemetlen, hogyha Lascu Péter, aki én ellenem hírlapi kampányt folytat, most rájuk is kiterjeszti. Ezért mindkettőnk érdekében azon óhajának adott kifejezést, hogy szeretné ezt az egész ügyet aplanálni.

Megkérdeztem, hogy lehetne ez.

— Elmondotta, hogy beszélt Lascuval, aki 80–80 ezer leiert megszüntetné a támadásokat. Kijelentettem, hogy elvből nem megyek bele ilyen tárgyalásokba, különben is semmi garancia sincs arra, hogy Lascu később nem folytatja a támadásokat. Pár nap múlva Mateescuval is találkoztam, aki elmondotta, hogy tőle is kért 80 ezer leit. Az egész ügyet elmondottam Goja ügyvédnek is, akivel jóviszonyban vagyok.

Román Valér: Igaz-e, hogy ön többször üzent Lascunak és egyezségre hívta fel?

Jacob János: Nem igaz.

Román: 1923-ban ön találkozott Nagyváradon a Palace-kávéház előtt Lascuval és ekkor szó volt valami pénzről?

Tanu: Nem emlékszem erre.

el a kérvényt, 10 ezer leit kellett volna, hogy kapjon. A második 10 ezer leit pedig akkor, amikor az ügy teljesen tisztázva van. Egy ízben Lascu meg is jelent dr. Földesnél és felmutatott egy receptszót, amely szerint a felebbezési kérvényt két nappal később küldte el. Kérte is a 10 ezer leit, azonban a cég valamilyen okból nem adta meg neki.

Román: Igaz-e, hogy ön ellen Lascu hírlapi cikkei miatt rágalmazási pert indított és a nagyváradai törvényszék vád alá helyezte. Ezt azért kívánom leszögezni, hogy megállapítsam érdekeltiségét ebben az ügyben és nem tehet esküt vallomására.

A vádlott dr. Goja kéri Jacob János megeskütését vallomására.

Roman Valér tiltakozik ez ellen. Tiltakozik az eskü kivétele ellen. Először, mert a tanu nem mond igazat.

Dr. Jacob János a váratlan támadást hidegvérrel fogadta s néhány szóval visszatartotta az ügyvéd szavait. Másodszor azért kérte Roman Valér az eskü mellőzését, mert Jacob Lascuval szemben érdekelt.

A bíróság csupán erre való tekintettel nem vette ki az esküt a tanutól.

Mind a két fél még bizonyítás kiegészítés céljából újabb tanu beidézését kérte, azonban a bíróság a per tárgyat már bizonyítva látta és nem tartotta szükségesnek újabb tanuk beidézését. A vád és védekezés elhangzása után dr. Czira Árpád járásbíró este fél tíz órakor hirdette ki az ítéletet. A szűk szoba teljesen megtelt részben a per résztvevőivel és érdeklődőkkel is és a homályban csak a bíró asztalán lévő kicsi petróleumlámpa világít. Az ítélet kimondja, hogy részben bizonyítva látja a bíróság vallomások alapján dr. Goja állításait, de meg van győződve arról is, hogy jóhiszemű értesülései alapján felizgatott állapotban vádolta az eskülli lelkészt és ezért a vád alól dr. Goja Lajos élesdi ügyvédet felmentette.

Dr. Roman Valér Lascu Péter feljelentő képviselője az ítélet ellen felebbezést jelentett be és az ügyben végleg a nagyváradai kir. törvényszék fog dönteni.

Mi van a memorandumban

Az Universul tegnapi száma ismét foglalkozik az élesdi Bethlen-féle birtok megvásárlásával és a következőkben ismerteti azt a memorandumot, amelyet ebben az ügyben a parasztok a minisztériumhoz benyújtottak.

Ezek szerint gróf Bethlen Aladárnak 10,504 hold földje volt Pestes, Tinód, Élesd és Felsőlugos

községek határában és minthogy Bethlen nem lakik az országbán, ez a birtok kisajátításra került volna. Erre a célra a kisajátítási tárgyalás napját 1922. augusztus hó 23-ára ki is tűzték. A kisajátítási bizottságban részt vett Jacob Sámuel, Jacob János volt képviselőnek és az agrártörvény parlamenti előadójának fiúve. Jacob Sámuel nem jelent meg

APOLLÓ MOZGÓ

Slágerfilm!

Ma, szerdán először:

Slágerfilm!

Leányok, akiket nem vesznek feleségül.

Egy szegény, szép leány kálváriája. — Hatalmas dráma 8 felvonásban.

Megható téma. — Tökéletes rendezés. — Elsőrendű szereplők.

Pazar kiállítás. — Pompázó varieté előadások.

A főszerepekben:

Albert Kürti, Ilona Mattyasofszky, Albert Steinrück

Tavaszi angol szövet ujdonságaink megérkeztek.

Különleges mintáink Nagyváradon egyedül cégünk részére vannak lekötve.

Leborits és Fia szabók

Tel. 871 és 875

ALAPITTATOTT 1906.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok

Nagy választék férfi és női ruhakelmék, vásznak, ing-
zefírek, mosóárk. harisnyák és rövidáru cikkekben.

ALAPITTATOTT 1906.

KLEIN ÖDÖN

ALAPITTATOTT 1906.
céghez, Viléz Mihály (Nagypiac)-lér 14.

Csakis megbízható, jó minőségű áruk. — Leiki-
ösmeretes, szolid és pontos kiszolgálás.

ALAPITTATOTT 1906.

a kisajátítási tárgyaláson augusztus 23-án, ellenben másnap, augusztus 24-én Jacob János adásvételi szerződés útján Bethlen gróftól a birtokot megvásárolta. Szeptember 5-én jöllehet az új tulajdonosnak még nem voltak meg a tulajdont bizonyító okiratai, a birtokból, amit egészen ki kellett volna sajátítani, Jacob Jánosnak meghagytak 12 hold szőlőt, 38 hold élelő birtokot és 63 hold szántót, meghagytak még ezenkívül neki 800 holdat, amit holdanként 250 leiert vásárolt, holott egy hold értéke, amit tőle kisajátítottak 1500—3500 leit ér. A lakosság megfélembreztette ezt, azonban kimondták, hogy Bethlen jöllehet egy percig sem tartózkodott az országban, nem abszenteista. Ezután Jacob tárgyalásokat folytatott a paraszttal földjének eladása érdekében, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, később azonban mégis eladta a birtok egy részét, még pedig holdanként 11.500 leiert.

A memorandumban, amelyet a képviselőkhez intéztek, a parasztok megbízottai kijelentik, hogy ugyanaz az agrárbizottság, amely Bethlen gróftól megállapította, hogy Eledsen nem abszenteista, vagyis az országban lakik, viszont a brátkai és erdődamosi Bethlen-féle birtokok kisajátítása kapcsán megállapította, hogy Bethlen gróf nem lakik az országban és e birtokokat teljes egészében ki is sajátították. A memorandum így fejeződik be:

Járásunkban egyes községek egész más elbírálás alá estek, mint Jacob János birtoka. Így például: Kőfalva és Hotar községekben a parasztok kis parcellákat vásároltak, szerződéseiket benyújtották jóváhagyás végett az agrárkomiténak és ugyanaz a komitő, amely jóváhagyta azt, hogy Jacob Jánostól 10.500 leiert egy holdat megvásároltak, viszont a szegény parasztok fenti szerződésétől a jóváhagyást megtagadta. Az élelő járásban történt kisajátítási visszaélések illusztrálására elmondjuk még a következőket: A Jacob-féle birtok vásárláshoz hasonló szerződés jött létre gróf Zichy Aladár kisőrsi, grossi, gégényi, révi, nagykakucsi és sonkolyosi birtokánál, a boldog tulajdonosa ezeknek a birtokoknak most Mateescu György, aki 1922-ben a tizenégyezer holdas birtokot három millió 500 ezer leiert vásárolta meg. A kisajátítási hatóságok ennek az óriási birtoknak tulajdoni részét nem voltak hajlandók kisajátítani és így nélkülözésekre károhoztatták az érdekelt községeket. Közben Mateescu tizezer—huszonezer leijével eladta holdanként azt a földet, amit a 300 leiert vásárolt.

Az Unversul ehhez a tudósításhoz a következő kérdést fűzi: Ezekkel a panaszokkal szemben kérdezzük, megvizsgálta-e valaki a parasztok sérelmeit? Vagy pedig régi helyzetükben hagyták őket, hogy az a meggyőződés legyen ur fölöttük, hogy a törvényeket meg lehet szegni és velük jogtalanságot lehet cselekedni.

Néma a pályaudvar

*

Öt éven keresztül hangos volt a nagyváradai pályaudvar a tehervonatok robogásától. Jött a fa Vaskőh—Belényesből, jött a szén Petrozsényből, érkezett a petroleum Brailából és futott át a határokon. Az állóállat export rengeteg pénzt hozott Romániába és segítette a lej értékének stabilizálásában. A nagyváradai pályaudvaron a sínparakon százával várakoztak a telt teherkocsik, hogy elindítsák a határa az ország javait s emlékeztünk még arra is, hogy nyitott kocsikban az alumíniumot rejtő buxít is ment át a határon.

Azán jött a vámtörvény módosítása, az élelmarha kivitelének tilalma, majd teljes eltiltása, a faexport megszűnt s ritkaság számba megy egy-egy épületfával rakott kocsi. A teherpályaudvaron felnőt a fű, de feltornyosodott a szeméthulladék, piszok, tres kocsik ajtaját lengeti a szél. Nincs export.

Ma a legszomorúbb látvány a nagyváradai teherpályaudvar. Naponta elvéve döcög be egy-egy tehervonat, egy se megy tovább, nem visz ki nyersanyagot, nem hoz be vért az ország gazdasági életébe.

Az export sok embert foglalkoztatott, bent a hegyek közt, kint az állomásokon, élénk pénzforgalmat kellett kint a falvakban s bent Nagyváradon. Ma ennek semmi nyoma. Tétlenül lézengenek a munkások a hegyek ajján s bent a havasok között s szomorúan emlékeznek arra az időre, amikor a fa elvándorolt a hegyekről, a kőszén a bányákból, az élelmarha kocsikba került s a petroleumos vonatok ki-robogtak az állomásokról. Ma az export számot

nem tevő gazdasági mennyiség s ha még volna valami állatexport, ha az exportör nem akarja a Frigul biharpüspökii vágóhidján levágtatni az állatokat, várhat, állhat és szoronghat az állat-
rakomány, míg kijuthat külföldre.

A nagyváradai pályaudvar a fokmérője annak, mit tud az ország exportra kitermelni. Ezidőszent az ország gazdasági lüktetése el-
lanyhult, érverése alig vehető észre. A nagyváradai pályaudvaron a némaság azt jelenti, hogy a lej erejét növelő exportunknak segítségére van szükség.

„Olaszország békésen dolgozik“

„In Italia si lavora tranquillamente“ (Olaszországban békességben dolgoznak az emberek.) Ezzel a megállapítással egy soknyelven nyomtatott röpcédula kezdődik. A cédulát nagyváradai kereskedők kapják, akik Olaszországtól árukat hozhatnak. A cédula az érkező csomagokhoz van mellékelve. Folytatólagosan elmondja aztán a röpcédula szövege, hogy az olasz népet nem izgatják többé osztályharcok, hogy Benito Mussolini teljes bizalmát élvezze az olasz királynak, a szenátusnak, parlamentnek s közszerzetten áll az olasz nép előtt.

Az ember szemelőtte ösztönszerűleg rándul kérdőre ennek a politikai expozénak olvasásakor. Hogy jön a bornyu a selyempántlikához, mi köze a romániai fűszerkereskedőnek ahhoz a problémához, hogy sikerült-e Benito Mussolini urnak konszolidációt teremtenie a feketeing jegyében lepergett legutóbbi öt-hat esztendő alatt Itáliában?

Nos, íger, ha első pillanatra jelentéktelen s távoli összefüggések láthatók csupán az olasz belpolitika és a romániai szatocserdek között, valójában mégis szervesen összetartozik a két távoli dolog. Összefüggéstiket vizsgálasmekkel látta meg az olasz kormány, amint ma már teljesen elválaszthatatlan érdekközösségben él egymással a világpolitika és világgazdaság, de méginkább egymásra tált két tényező egyes országok életében a politika s a kereskedelem.

A Mussolini-kormány nemcsak rájött arra, de leplezetlenül be is vallja a kereskedelmi vérkeringésbe beoltott propagandája révén, hogy az államhatalomnak eminens érdekei fűződnek ahhoz, hogy a kereskedelembe vetett bizalom megerősödjék. Ha a nápolyi narancs-exportör el tudja hitetni nagyváradai rendelőjével, hogy az olasz nép csöndben, békében dolgozik — gondolja bizonyosan Mussolini —, akkor a megrendelő a jövőben egyre bátrabban plasztiozzák pénzüket az olasz piacon. A beözönlő idegen pénzből duzzadtabb lesz az adóalap s több adóból jobb, odaadóbb közigazgatást, meggyőzőbb fascista politikát s veszedelmesebben felszerelt hadsereget lehet teremteni.

Ugyanigy futrak az érdekszálak a röpcédulától a római arzenálig, vagy a Chigipalota szószerének használt erkélyéig azon az uton is, amely a szent és zarándokait csábitja mentől tömegesebb idegenforgalomra.

„In Italia si lavora tranquillamente“. Mennyivel többet használna egy ország renoméjének ez a lapos, hétköznapi, szürke tömönlat, mint a leglelkesebb nacionalista szóvirágok! És mennyit okulhatna Románia az olasz példából!

Hencsertakarók plüschből minden színben perzsa mintájú moquett és szövet garnitúrák **Leitner Mártonnál.**

KÁRPITOS

munkákat elsőrendű kivitelben készít:

Gidáli Manó

Ciorogariu (Uri)-u. 2. — Kész hencserek kaphatók.

Gyári árban női kalapok

a „Modern“ kalapüzletben

Mosolu tábornok volt Kert-u. 4-a. és

„Benedek kalapüzletben“

Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 17.

— Alakítások olcsón és pontosan készülnek. —

Tavaszi szövet újdonságok!

eddig nem létezett olcsó árban.

Vadas Jenő

női divat áruházában.

Telefon 802. Bul. Reg. Ferdinand 5. Telefon 802.

140 cm. széles angol schottis kabátkelme	Lei 340 -tól
140 cm. széles rips kabátkelmék minden színben	Lei 440 -tól
140 cm. széles I. berberi és covercoat köpenyre	Lei 560 -tól
140 cm. széles angol kostüm kelme	Lei 280 -tól
140 cm. széles gabardin ruha- és kostüm kelme	Lei 330 -tól
140 cm. széles schottis ruhászövetek	Lei 330 -tól
100 cm. széles ottoman kabát-selyem	Lei 790 -tól
100 cm. széles mintás selyem marocainok	Lei 315 -tól

Férfi

ingzeffirek óriási választékban!

SCHICK-es NŐ cipőlt csak a „DERBY“ cipőüzletben

vásárolja.

Derby cipőüzletek: Nagyvárad

- I. Bulevardul Regele Ferdinand 2. szám. (Bazárépület)
- II. Strada Avram Jancu (volt Kossuth-utca) 5. szám.
- III. Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) 7. sz. alatt.

Tavaszi Őfensége

A holnapi Krámer—Korda—Bárdos premier

Tegnap csak hétköznapiasnapian öltözve próbáltak a színészek egy holnap bemutatásra váró új operettből. De színházi szemek a szürke ruhák tömegeiből máris többet tudtak kimeríteni a próbán, mint sok esetben a készen kihozott, bediszlevezett, kosztümirozott felvonásokból. Holnap este pedig a művészet tökéletes fiatal-ságában, ezerszínű frissességében fog beszélni a váradi színházba: — *Tavaszi Őfensége*.

„Különös éjszakák
A más karjába zárnak
Akkor tudom tovább,
Hogy csak téged imádlak.
Csókolj, vagy verj agyon,
Szoríts és ne eressz el,
Mert vissza nem hoz út,
Ha egyszer eleresztel“.

A primadonna és a bonvivan, a kar-mester és a diszlettologató is dúdolja már a Krámer—Korda—Bárdos operett slágerét. Valahogyan annyi lendületet kapott maga alá ez a csupa-ötlet, csupa eredeti munka, hogy szinte már hetvenkedésszámba megy, amint színészek, rendező és sugó minden aggodalmat messze elhajítanak maguktól, ami *Tavaszi Őfensége*t illetheti.

És valljuk be, nekünk is, akik a próbát végignéztük igazat kell adnunk azoknak, akikből hiányzik a szokvány-skrupulus. Mert ez a munka szöveggönyvében lihegő, gyors, ötletes mestermű, muzsikájában a jazz-től a legnagyszerűbb finálékig elragadó, könnyed, de sohasem olcsó alkotás. Végül pedig: a fordulatok versek úgy izzanak a fülbebesző muzsikán, hogy az egész operett valami nagyon ritka, szerencsés zamattal hat zenei nyenyecűnkre.

Beteg Bébi annyira idegeibe asszimilálta szerepét, hogy jelenésén kívül is az egész próba ideje alatt fáncol a kulisszák mögött. Bihari Nándor egyenesen megkönyasodott álhercegi méltóságától. Madas Pista pedig minden eddigi színészeti teljesítménye tetejébe trónolta magát a pincéből vedlett titkos kamarás humorá-ban.

A leggyönyörűbb énekszámokat Bizet Margit úgy feltett kincseként, Rozsnyóczy pedig, akit tulajdonképpen első helyen kellett volna említenünk, az igazi herceg képében eleganciában, játékban, énekében összes erdélyi pályatársait holnap pipálja le véglegesen. Az, hogy Hetényi főrendező a premiért még az ő szokott ezerforintós hozzájárulása mellett is meglepő ambícióval vette munkába, egymagában bizonyítéka lehetne annak, hogy *Tavaszi Őfensége*re semmi sem pazarlódihiába. Sem a kitűnő szerzők ötletessége, sem a színészek talentuma, de a publikum igazi jó operettet váró feszült érdeklődése sem.

Uriszabóságom

a Strada Gen. Berthelot (Sal Ferenc-u.) 17. sz. a.

megnyitottam

Szolid árak! Pontos kiszámlálás!

DENGELEGI

Téli bundák és szőrmék legolcsóbb árakkal ellátása biztosítás mellett

Bodnár szücsnél, Sas-passage.

Női szalma és selyemkalapok

virágok és az összes kalapokkéretek
20—50 % olcsóbbak mint bárhol

KÖNIG JENŐ

Üzlet: Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 16. sz.
Gyár: Str. Alexandri (Teleki-utca) 45. szám.

Meghalt a tragikus sorsu Miksa mexikói császár özvegye

Párisból jelentik, hogy Sarolta császárné, Miksa mexikói császár özvegye meghalt.

Nyolevanöt éves volt. A világ évtizedek óta csak akkor hallott felőle hirt, mikor állapota rosszabbra fordult és halálát várták. I. Lipót belga király egyetlen leánya s anyai részről Lajos Fülöp francia király unokája volt. 1840 június 7-én született Laeken kastélyban, Brüsszel közelében. Nagytehetségű, sokat tudó, becsületes királyleány volt. Tizenhat éves korában lett menyasszonya Ferenc József császár testvéröccsének, a szeretetreméltó és kiváló értelmű Miksa főhercegnek. 1857 június 27-én esküdtek meg. Mézes-hetek után Miksát kinevezték a lombard-velencei királyság fő kormányzójává. A miramarei kastélyban kezdődtek meg bizonyos idő múlva azok a tárgyalások, melyeknek végén Miksa elfogadta Mexikó császári koronáját, melyet állítólag a mexikói nép, valósággal pedig a pártos országnak klerikális pártja ajánlott fel neki. Sokan óvták ettől a lépéstől, de aki a legjobban biztatta, felesége, a villogó szemű, becsületes, szép Sarolta volt. III. Napoleon francia császár, ki Franciaország külön terveinek érvényesítésére akarta csak felhasználni a nemeslelkű és benne bízó főherceget, így megvalósíthatta akarátát. 1864 április 10-én ülték meg Miramárban a kir. hercegnek és feleségének ünnepélyes trónfogalását és április 14-én vettek becsüt, már mint I. Miksa császár és Sarolta császárné. Miramar kastélytól s a Novara nevű osztrák fregatt fedélzetén átkeltek Mexikóba. Május 28-án Veracruzban vetett horgonyt hajójuk.

Új birodalmában a császár egészen más állapotokat talált, mint amikkel a franciák biztatták. Miksa hova-hamarabb belátta, hogy becsületes jószándéka nem biztatja sikerrel, mert Franciaország teljesen cserbenhagyta. A fiatal császárt csalódás csalódásra érte és feleségével együtt mindinkább magára maradt. Mexikóban nőtten-nöttek a nehézségek s mikor a Bazaine tábornagy főparancsnoksága alatt álló francia csapatok, Napoleon császár igyekeztével ellentétben, készültek kivonulni az országból, Sarolta császárné felajánlotta férjének, hogy Franciaországba megy és maga tárgyal Napoleonnal. Bizott sikerében, mert a császár minden jóval biztatta, mikor elhatározták, hogy Mexikóba mennek s Eugénia császárné is legjobb barátjának mutatkozott.

Mikor hajója megérkezett Saint-Nazaire kikötőjébe, a fiatal császárné pihe-nést sem engedve magának, egyenesen Párisba ment. Nem fogadta el a francia császár vendégszeretetét s nem a Tuillériákban, hanem a Grand Hotelben szállt meg. A császár Saint-Cloudban üdült s gyengélkedését adva ürügyül, nem akarta fogadni Saroltát. Felháborodva vitette ki magát a Saint-Cloudi kastélyba s a legnagyobb határozottsággal jelentette ki ott, hogy addig nem megy vissza Párisba, míg nem beszélt a császárral. Így aztán Napoleon, aki nagyon idegenkedett ettől a találkozástól, végre is fogadta a mexikói császárnét.

Arról, hogy mit beszéltek egymással, sohasem jutottak pontosabb részletek a nyilvánosságra. Csak az az egy bizonyos, hogy Sarolta nem érte el célját s hogy Napoleon és Eugénia ridegen utasította vissza. A legborzasztóbb igazságtalansággal tért vissza a boldogtalan császárné a párisi hotelbe, napokra bezárkózott és éjjel-nappal dolgozott. Akkor már az örültségnek kétségtelen jelei mutatkoztak rajta. Rémlátásai voltak.

Mint előbb Párisban, később Rómában is az üldözési mánia jelei mutatkoztak a szerencsétlen asszonyon. Előkelő orvosok állapították meg róla. A pápával folytatott második beszélgetése után nem akarta elhagyni a Vatikánt. Azt mondotta, hogy a szállóban életére törnek.

... Közben pedig a véget folytat-

ta munkáját Mexikóban. Miksa császár, árulás következtében, 1867 május 15-én a köztársaságiak kezébe esett. A lázadók haditörvényszéke mint „bitorlót“ halálra ítélte és július 19-én a queretároi fensíkon két hű tábornokával: Meijával és Miramonnal együtt agyonlövötte. Rövid idővel a császár kivégzése előtt Sarolta császárné halálának híre terjedt el Queretárobán. Azt mondták, hogy a császár halálát akarták könnyebbé tenni ezzel a vak-hirrel.

Sarolta pedig élt, megérte életének nyolevanötödik évét is, de a lelke már a queretároi nap előtt halott volt.

Ott élt bouchoutei magányában és alig érintkezett mással, mint Henrietta királynéval, József nádor leányával. A királyné sűrűn látogatta meg boldogtalan sógor-nőjét, kit mélyen szánt s kihez lelki vonzódást érzett. Örök hosszág zongorázta olyankor együtt négy kézre. Mikor aztán Henriette királyné meghalt, Sarolta is örökre felhagyott a zongorázással. Gram-mofont küldöttek a kastélyba, annak előadását hallgatta mindennap néhány óra hosszán. Fivérétől, Lipót királytól külön-módon idegenkedett. Félt tőle. Mindennap olvasta az újságokat s kétség-telenül értesült fivérének haláláról, de soha egy szó említést sem tett róla.

A nagy háborúban, mikor a németek megszállták Brüsszelt, Vilmos császár parancsban hagyta meg seregének, hogy Sarolta császárné kastélyát messziről kerüljék el s beteg lakóját semmiképpen ne háborgassák.

A császárné óriási vagyont hagy örököseire. Tíz évvel ezelőtt több mint ötven millió frankot jelentett az különbözö értékekben, azonkívül pedig még nagy fekvőségek tartoznak hozzá Belgiumban és Luxemburgban. A közvetlen örökösök közül már csak négyen élnek: Stefánia és Klementina belga királyi hercegnők (az előbbi Lónyay herceg, az utóbbi Napoleon Viktor herceg felesége), továbbá Albert belga király és a flandriai grófné. Az elhalt örökösök egyike Károly román király, a másik Kóburg Lujza hercegnő, aki nemrég halt meg s aki ettől az örökségtől remélte anvagi ügyeinek jobbrafordulását.

Nikkelező!

Ezüstözés, nikkelezés, sárga-vörös rezezés, oxidálás.
ZOMÁNCOZÁS. Rézágak csiszolása, féregmentesítése.

GROSZ, Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14

Prima tölgyoszlop

minden méretben, valamint 2 méteres hasított elsőosztályu

szállókaró

bármilyen mennyiségben beszerezhető a

Városi Faüzemnél.
(Telefon 689 és 354. szám)

Állandó képszálon

neves külföldi és hazai művészek munkáiból a

Láng félé könyvkereskedés külön termében

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

Tizenhat girl megverte Halmay Tibort

Budapestről jelentik: A Fővárosi Operettszínházban a „Halló Amerika” előadásán nagy botrány keletkezett. Előadás előtt a revüben szereplő tizenhat angol girl egyikét, *Sala Collins*-t Halmay Tibor felpofozta. A különös eset nagy visszatetszést keltett a szereplő művészek körében s a „Halló Amerika” előadása ennek jegyében folyt is le.

Halmay előadás közben elhatározta, hogy bocsánatot kér az angol kisasszonytól, de mielőtt ezt megtehetné volna, előadás végén a tizenhat kisasszony rettenetesen elverte Halmayt.

Halmay Tibor kijelentette, hogy az incidens úgy keletkezett, hogy Collins kisasszony kérte őt, menjen vele előadás után a Parisien Grillbe. Halmay a girl kérését elutasította. Erre a nő csapkodni kezdett öltözőjében, mindenfelé földhöz csapkodott, majd kétszer pofonütötte Halmayt. Halmay azzal meintegetőzik, hogy erre felindulásában viszonzta a gyöngédtelenséget.

Mály Gerő, aki a jelenetnek szemtanúja volt, kijelenti, hogy az angol hölgyek, akik a pesti táncosnók kétmillió forinttal szemben tizennégymilliót kapnak, kissé tényleg kihívón viselkednek. Azt hiszik, hogy ők az angol kultúra és világhatalom letéteményesei. Az ügyet különben családi ügynek tekinti, mert a kisasszony és Halmay között bizalmas viszony állott fenn.

Tokio

Tokionak nemcsak a japán fővárost hívják, de így neveznek egy Nagyváradon a legutolsó időben nagyon köztudatba vitt játékot is. A tokio jellemző tulajdonsága, hogy tizenhétrom kártyával játsszák és csak a bankár nyerhet. Nem annyit ugyan, amennyit akar, csak amennyien lépremennek. Hogy nem lehet rossz ájtet, jellemzőek ezek a legújabb bankalaptások:

Az első egy kisebb Mária királyné-téri kávéházban működik s jelentős káritéknak tekinthet vissza. Az alapítóját nem ették és nem itták fel a bankaapítók, sőt tekintélyesen meggyarapodtak. Utána egy második kávéházban nyílt filiale és tegnap kitárta kapuit egy harmadik is. Ez a trio most már magába foglalja az összes társadalmi osztályokat, mindenkinek fogában áll a pénzét elveszteni, hogy néhány kétes hírű egzisztencia minden kockázat nélkül napi 10—20 ezer lei keresethez jusson.

Egyik helyen szegény proletárok ülik és tolongnak körül a bankaszéket. Kereskedősek, kishivatalnokok, ügyvédok birodalma kora estétől záróráig. Másutt a kávéháznak a törzskönyve házáróroz, a harmadik helyen ismét mások az áldozatok.

Mi nem vagyunk ellene annak, hogy aki elakarja veszíteni a pénzt, ne tékozlóssa el. Végére ez minden ember magántügye. De könnyen hozzáférhető helyen, könnyen hozzáférhető gyanúval illethető alakok szabadalmává tenni olyan emberek kifosztását, akik csak az alkalom áldozatai, semmiféle viszonyok között sem lehetséges. Bujjának el ezek a kártyások rossz színd klubokba, szállodai szobákba, vagy más féltőhelyekre továbbra is, de nyíltan arra bátorítják ezt az erkölcslen üzletet, hogy a legszolidabb családapában is fel lehet kelteni a játékszenvedélyt, nem szabad, bűn és a rendőrség duma a rendcsinálás, a mélyen megbántott, ferugott közmórály helyreállítás.

Csodálatos ugyan, de megfogható, hogy a rendőrség ezekről a manipulációkról ezideig nem szerzett tudomást. Mi ezzel az alkalommal szívesen hozzuk Catana rendőrprefektus tudomására a türethetetlen mértékben eludvásodott kávéházi játékokat. Szívesen és kötelezettségszerűen tesszük ezt, talán nem is annyira az erkölcsi értelemért tartva szem előtt, hanem azért, hogy családok egzisztenciája és békéje megőressék. Látnunk szerény viszonyú fiatal embereket azokkal a családokkal a pénztük után s a bank möhöz nyelje el alig egy-két hivallal

az összes kirakott tételek. A sikkasztók, a tolvajok, a vagyonbukottak kávéházi kitenyészése ellen a törvény minden eszközeivel fel kell venni a harcot.

Az a szakértelem...

Ha nincs néki, majd lesz néki...
Jó az Isten, majd át néki...

(Szopoklesz után szabadon.)

Kedves (h. l.)! Nem vitatkozom önnel. Legujabb csörömpölése sem változtat azon a meggyőződésemen, mely első ízben adta kezembe a tollat. Hogy t. i.: az ön felszisszenése nem az objektív bírálat, hanem a rosszindulat jegyében született. Ez a véleményem magyarázza korábbi cikkem éles hangját is. Nem szívesen használtam. De tudom, hogy vannak akik a gyöngédséget szeretik gyöngédségnek minősíteni és azzal nyomban vissza is élni. Ha most még inkább ezen a véleményen vagyok, annak oka: hogy legfrissebb kirohanása ismét hemzseg a rosszhiszemű és önkényes ferdtésektől, a céltudatos beállításoktól, gyanúsításoktól. Nem sajnálja a szent ügy: minél sikeresebb és gyorsabb agyonüthetése érdekében, még önmagát is lecfalni és kritikai hitelét végleg eljátszani sem. Irodalmi házi-ábrándozásaira konkrét bizonyítékokkal felelek. A vonatkozó dokumentumok bármikor rendelkezésre állnak.

Mielőtt azonban ezeket sorra vennék, legyen szabad megkérdéznem: miért vádol ön engem szerényletlenséggel? Azt a bizonyos összehasonlítást, hogy „Jeanne D'Arc”, a küzdő erdélyi irodalommal stb. vonatkozásban, nem én, hanem bizonyos dr. Bodor Aladár tanár, kiváló budapesti esztétikus és író, egy ugyanott megjelenő nagy napilap hasábjain használta, könyv-kritikájában. Az illető nekem aligha csókolhatott kezét, mert személyesen nincs szerencsém ismeretn.

Menjünk tovább. A „Kincs”

Kedves (h. l.)! Az ön jelenlegi véleménye szerint: „Hamar rosszul járt álnépióskodéseivel” s „főnemód elgultult imigyen.”

„A Kints”.

Csodálatos!

Ugyanaz a (h. l.) 1923. május 12-én, ugyanabban a Nagyváradai Naplóban, többek közt szösz szerint a következőket írja, mint kiküldött haditudósító-kritikus, ugyanazon Kintsetskéről:

— „A megnyugtató bizonyosság nagszerű érzésével tölt el mindnyájunkat Pálffy né irodalmi munkássága. Egyenesen, felszegtet fejjel halad ez a nagszerű író célja felé, öntudatosan, biztosan és emberien egyszerű eszközökkel oldja meg problémáit, melyek mindig életet, még pedig valódi életet jelentenek. A falu, a magyar paraszt, tehát az ősember őserője táplálja kristályossá tisztult művészetét, amit bőkezűen, a kivételes tehetségek pazarságával ajándékoz mindnyájunknak. Ami a „Kincs” nagyváradai bemutatója volt: az alap az új magyar irodalom történetéhez. (Haladó pont, vagy alap: melyik is a több?) A vajudás időszakának első pozitív, maradandó (!) eredménye... A leghevesebb népszínművekből nem árad olyan őszinte magyar levegő, mint a „Kincs”-ből... A tájékozás csak disz... A lényeg az alakokban és az alakok elhelyezésében nyilvánul meg. Senki még nem állított olyan való, igaz parasztokat a színpadra, mint Pálffy, mert ő nem parasztosít, hanem úgy adja őket, ahogy vannak: egyszerűen. Tömörkény István és Móricz Zsigmond — nem, igazán nem menthetem pulis nélkül azt a tényt, hogy ezt a két ragyogó nevet közvetlen, nyomban merte leírni, olyanféle vonatkozásban, hogy ők szegények, csak novellákban és regényeikben érik el azt, amit Pálffy — Hagyjuk is. A kilengések tulzások maradnak, akár áradozók, akár ócsárlók. Menjünk tovább. A színpad-készségről, amit annyi megható

ügybuzgalommal igyeckszik ma elvitatni (h. l.), ama bizonyos két év előtti cikkében következőleg szól:

— Ott cselekmény kell, ami érdekes... Nagyon nehéz feladat... És Pálffy né megoldotta ezt a feladatot... Boldog örömmel és büszkén hirdetjük ezt... Beérkezett (!) tehát sajátmagunk igazolása, a bizakodóké, a hitelt bíróké, akik ma fejthajtunk előtte...

Eddig (h. l.)-nek a közvetlen impressziókon felépült, Kincs-re vonatkozó bírálatára, melyből igazán csak szerénységem tiltja többet nem idézni.

Már most mit higgyek én, kedves (h. l.)? És azok, akik minapi cikkét olvasták? Két év előtt nem mondott ön igazat, informálta meggyőződése ellen, kézzelével el látva, a sajtót, a közönséget, vagy pedig most? Mikor kell önnek himni? Hát ez az a „komolyan fölfogott” „magasztos hivatás”? Hát szabad egy kritikusnak meggyőződése ellen is írni? Akár jót, akár rosszat? S ha egyszer már megtette: mi jogoson kívánja, hogy más alkalommal higgyenek neki? Hogy komolyan vegyék? Lássá. A Kincs két év óta mit változott. Ön is ugyanaz a (h. l.) maradt, aki volt. Én se lettem rosszabb drámaíró, csak — — Időközben jött itt valami...

Nézzük a Kincs szegedi előadását! A darabot Oláh Ferenc színművész, igazgatója megbízásából kérte el tőlem. Előadásra. Ugyanez év január havában, levélbeli megbízásomra a bemutató elhalasztását kieszközölte. Régóta húzódó betegségem miatt belátva időn belül ugyanis ilyen hosszú útra kockázat nélkül nem vállalkozhatnék. Ha kíváncsi, felmutathatom azonban addig is, az erdélyi bemutatóról Szegeden megjelent sajtó-recenzust, mely ugyancsak nem tagad ki pátriából. Sőt, onnan, az alvőről, Tápé felől, nem kisebb legény, mint Gyuszi, tudja, ama bizonyos Juhász Gyula, kíván számomra szülőfalumtól igen szerénytelen dolgokat. Budapestre vonatkozólag meg közlöm az alábbi levelet:

— „Nagyságos asszonyom! A Kincs című darabja nagyon tetszik nekem. Elvben a színház nem utasítja vissza. Nagyon kedves és talentumos. Csak legyen türelme hozzá, ha már az elfogadott szerzők sorába lépett, hogy a tömörked darab közt kivárja a maga terminusát. Öszinte nagyrabecsúlással: Harsányi Zsolt.

Ennyit a Kincsről. Aztán — igen — merészkedtem tovább. Voltak sikertelenségek is. Tagadtam valaha? Szegyen? Épp ön hivatkozik a „Vadkanra” és „Üveg-cipőre”. Valóban, kisebbek és nagyobbak: így tanulunk. Legfőképp így haladunk. Nem ugyan az ön „fölfelé ívelő útján”, melynek mindjárt kezdő pontján, még itt, e földön, olyan végérvényes türelemmel lecsúszult

Hál Istennek, végre elérkeztünk a Valutához. Sajna, nem tudhatom, mit irt volna ön erről a darabról két éve, vagy két hete. Csak azt tudom, hogy mit fog írni minden ezentúli megszólalásomnál és hogy mit irt két napja. Főképp a gyanúsításoknak szenteli idejét, de következetessége ezáltal is cserbenhagyja. Kezdi azzal, hogy komolytalan színben tünteti fel Janovics dr igazgató pályázathirdetési gesztusát. Nem kisebb inkompetenciával vádolja, mint hogy a jubileumon tartott — s ön által „toasz”-nak tisztelt — üdvözlőbeszédemért... hm... hogy is mondjam csak...? egy kis jutalomdíjat akart juttatni nekem. S tette volna ezt ugyebár az erdélyi irodalompartolás hamis örvé alatt, lefejtendő ama bizonyos két bört az egy rókáról. Nos, ha ön feltesz ilyen csúf misztifikációt az itteni magyar kultúrának egyik legkiválóbb egyéniségéről: az csak az ön gondolkodás-

madját világítja meg. De kérdelem, nem jön zavarba a minapi, dr Janovicsot magasztaló védőbeszédért? *Hogy tartja a kettőt összeegyeztethetőnek?*

Azt írja továbbá, hogy Bárd Oszkár, Tabéry Géza és Ligeti Ernő kitűnő kollégáimat a fenti körülmények riasztották vissza a pályázástól. Nono, Ligeti — zsűritag lévén — nem pályázhatott. Tudomásom szerint Bárd Oszkárnak van benyújtott darabja.

Igaz, hogy én a Valutát, mert kész volt, egy éve küldtem el Imre Sándornak. A színház a darabot elfogadta. Nem soká ezután történt a pályázat kiírása. A munkát ekkor a „Napáldozat” címmel és jellegével újból benyújtottam. A cím metamorfózisáról csak Imre Sándor tudott, aki egyedül szavazott a darab ellen. Előadásra a címet ismét visszaváltoztattam. Mit helytelenít ön ebben? Mikor e tényekkel kapcsolatban meggyanúsít engem, Janovics drát és az egész világot: elfelejti 1. Hogy Janovics dr a zsűri elnöke volt és mint ilyen nem szavazott; 2. hogy a döntés Ligeti Ernő, Gyallay Domokos és Kunecz Aladár dr véleménye alapján jött létre. Nekik tudtommal nem volt jubileumuk, se toasztot nem kaptak. Ellenben elég komoly, korrektt emberek ahoz, hogy se a tisztességük, sem pedig a szavukból máról holnapra változó gyerekjátékot nem csinálnak.

Térjünk át a „haladó pontra” és a darab bukásának állítására. Dr Kristóf György, kolozsvári egyetemi tanár kritikájában így mer szembehelezkedni az ön hiteles véleményével:

— „Nem tartozunk azok közé, akik minden romániai írást a művészet non plus ultrájának minősítenek... Megirtuk s most is örömmel valljuk, hogy Gulácsy a mai romániai magyar irodalomnak egyik kiválóan tehetséges, nagytudású s mindig művészi célra néző egyénisége s Berdével együtt az egyetemes magyar irodalomban is olyan elsőrangú művész, hogy szívesen ajánljuk követésre igen sok férfinemen levő írónknak... A darab maga művészi elgondolás, sőt igazi művészet... Az alakok jellemét, a helyzetek csattanóját, a szenvedélyek kirobbanását megjelenítő kéz s a nyelv is művészi... A darab maga egészében művészi értékű... Ezért is megérdemelte volna a vezetőszék részéről a több figyelmet. Így is tisztességes sikere volt és marad. Gulácsy már nem úttörő a mi drámánk megteremtésében, hanem hivatott művész.”

Igy a cikk, melynek nagyfokú elismerésért pirulok bár, de melynek közlésére ön kényszerített. Vajon Kristóf György dr is jubilált? Sajna, személyesen nem ismerem, tehát nem volt alkalmam megkérdezni tőle.

Hadd feleljek még önnek arra a maliciózus megjegyzésére, hogy mit produkáltam eddig! Hol vannak könyveim?

a) Tárcaim, elbeszélésem, kb. hetvenöt, megjelent különböző erdélyi és budapesti lap hasábjain.

b) Könyveim címe: „Hamueső”, a Szépmíves céh első kiadványa. A „Förgeteg”: a Minerva kiadása. Mindkettőt husvétra prezentálni fogom önnek szíves bírálat végett. Merthogy most volnának sajtó alatt szegénykéik. Félíggész nyomásuk addig is megtekinthető az illető nyomdáknak. April hóban pedig az a „pakfon”, „Ragyogó Kovács István” bátorodik ki kötetben a Marosvásárhelyi „Erdélyi Könyvtárak” kiadásában. Méltóztassék talán megérdekelni. Meg van elégedve? Nem fogja ezennél többé — jóhiszeműleg — összetéveszteni a vajudó erdélyi könyvkiadási viszonyok anyagi és szellemi részét?

Legyen szabad most még ama bizonyos revolverről megnyugtanni. Örömmel kiemelt kijelentésem nem vonatkozott, mert nem is vonatkozhatott a darab bukására. Próbáljon komoly munkát végezni

és kerüljön önhibáján kívül a surlódó ellenfelek malomkövei közé! Lássá szembeállni a Színházat a Sajtóval, éjjen abban az izgalomban, egy szenvedélyes vita közepontjában, még hozzá betegen, mint én: akkor majd jobban megért. Illetőleg ne tegye, csak képzelje el mindezt. Az is elég.

Ezentúl pedig ne vessze túlságosan szemre, hogy a színház látogatása nélkül irok darabot. Mert ön ennél sokkal keményebb dolgot művel. Kritikát ír, olyasmiről, amit nem is olvasott, nem is látott soha. Csak úgy ni. A pajzán kisujj dévajkodó besugásaira. Aztán befejezésül azzal fejezte, hogy ezentúl darabjaim előadásánál ön is ott lesz... a kakasulón... Meglepő ez a „fölfelé ívelő pálya”. De se baj. Legyen szerencsém. Legalább életemben először hallani fogok — kakast füttyölni.

Ez is valami.

P. Gulácsy Irén.

ÚJ DONSA GOK

SZABÓK BÁLJA

MÁRCIUS 28 SZOMBAT

A KERESKEDELMi CSARNOKBÁN

* LAPUNK legközelebbi száma a szerdai ünnep miatt pénteken, a rendes időben jelenik meg.

* A budapesti mintavásárra prospektusok és a kedvezményekre jogosító igazolványok kaphatók a menetjegyirodában.

* Tulbure György előadása. Tulbure György tanügyi főfelügyelő ma, szerdán este fél 7 órakor a Gojdu-liceum zenetermében előadást tart. Előadásának címe: A macedon román kereskedők kulturális szerepe.

* A gorji képviselőválasztás. A Rador jelenti: A gorji kerületben Petrescu liberális jelöltet választották meg 4454 szavazattal, Dobrescu nemzeti-párti 2114, Voicescu parasztpárti 3680, Petrovici Averescanus 3535 szavazatával szemben.

* A jassii tanárok lemondása. Bukarestből jelentik: Cuza professzor táviratot intézett az ügyében kiküldött fegyelmi bizottság elnökéhez, kérve, hogy minél sürgetőbben folytassák le ellene a fegyelmi eljárást, lemondására való tekintet nélkül, mert tisztázni akarja magát az ellene felhozott vádak alól. A kitűzött tárgyalást a megjelölt időpontban meg fogják tartani. Dragomirescu professzor, aki lemondott a jassii egyetem tanári állásáról, hír szerint a szenátus mai ülésén interpellációt intéz a kormányhoz, a lemondást megelőző körülményekről és annak elfogadásáról. Ertesülésünk szerint a közoktatásügyi miniszter nyomban válaszolni fog az interpellációra és ki fogja jelenteni, hogy a kormány hajlandó a lemondásokat meg nem történtnek tekinteni Cuza professzor lemondásának kivételével.

* Szücs Géza fősztámvévo nyugdíjazása. A városi tanács tegnapi ülésén Fildán József aljegyző Szücs Géza városi fősztámvévo nyugdíjazás iránti kérvényét referálta. A sztamvévoség véleményezése szerint Szücs Gézának 38 évi szolgálat után a törzsfizetés 96 százalékát állapítják meg, ezenkívül havi 300 lei drágasági pótlékot és 1000 lei kegydíjat. Fildán aljegyző kiemelte Szücs Géza érdemeit, aki olyan hosszú időn keresztül volt a város szolgálatában és a város fejlődését munkásságával elősegítette és javasolja, hogy a kegydíjat havi 1500 leiben állapítsák meg. Jónás Demeter ellenezte ezt és az 1500 leit havonta soknak tartja. A tanács összes többi tagjai az 1500 leies kegydíj mellett szavaztak.

* PUCCINI EMLÉKÜNNEPÉLY. Ma este 9 órakor lesz megtartva az a nagyszabású Puccini-ünnepély, mely úgy zeneileg, mint gyönyörű énekszámainál fogva, nagyszerű élvezetet fog nyújtani a hallgatóságoknak. Az eddigi nagy érdeklődés után itélve, teljesen zsúfolt lesz a Katholikus Kör nagyterme. Jegyek kaphatók d. e. 10 órától 1 óráig és délután 5 órától a kezdésig.

* Ostrom a Jókai-estély jegyeiért. Még nem fogadta a közönség olyan rokonszenvvel a Szigligeti Társaságot, mint az április 3-iki Jókai-ünnepségén. Az első híradás a vasárnapi lapokban jelent meg. A színház tegnap reggel kezdte meg a jegyárutást és már déli 12 órára minden páholy elfogyott. Délután a páholykeresők csak a zsöllekre válthattak jegyet. Ilyen szimpátiát, ilyen megrohanást rég látott a színházi pénztár. Amilyen örömmel vesszük a közönség érdeklődését a Szigligeti Társaság irányában, annyira sajnáljuk, hogy a bérlok nem juthatnak megszokott helyeikhez. A színházat, amely ostromnak volt kitéve, nem érheti gáncs, mert a jegyváltók protekcióval vádolták meg a pénztárosnőt, aki nem térhetett ki a vádak elől s kénytelen volt kiadni a jegyeket. A közönség maga-magát okolhatja, mert felszólításunkra sem sietett az első nap már jegye megváltására. Ismételtlen figyelemztetjük tehát a közönséget, hogy siessen a jegyváltással, hogy a földszinten jó helyet biztosítson magának, mert a színházigazgatóság az egyesület főtársaságával együtt jogosan hárit el minden felelősséget magáról.

* Péntek este kulturelőadás lesz a Str. Cuza Vodai Munkás Otthonban.

* Ötven millió lei utjavítás céljaira. Bukarestből jelenti: A minisztertanács Mosoiu miniszter előterjesztésére 50 millió hitelt nyitott a regábeli, bánati és bukovinai hidak és utak javítási céljaira.

* Letartóztattak egy nagyváradi lőkereskedőt. A rendőrség letartóztatta Politzer Andor lőkereskedőt, aki ellen az a vád, hogy lopott lovakat vett és hamis járlatokkal adta el. Atkisérték az ügyészségre.

* A kereskedelmi alkalmazottak, magántisztviselők szerdán este 8 órakor tartják taggyűléstük a Str. Cuza Vodai Munkás Otthonban. Minden alkalmazott és tisztviselő ott legyen.

* Szenzációs műsor Fehér kabaré lesz szerdán délután fél 3 órakor a Városi színházban.

* Egy évi fogházra ítélték egy zsaroló jegyzőt. Szelezsán László madarász jegyző 1923. őszén Grósz Gusztáv nagyszalonai marhaexportőrnek nem akarta kiadni a marhaeveleket azzal az ürüggyel, hogy Grósz csempészéssel foglalkozik, sőt feljelentéssel fenyegetőzött. Azután 10 ezer lei ellenében mégis hajlandónak mutatkozott a marhaevelek kiadására. Grósz, hogy a kényszerhelyzetben segítsen átadott 20 ezer leit és 20 ezer leiről kötelezvénnyel, de azután zsarolásért feljelentette a jegyzőt. A Manea-tanács tegnap ítélt a bűnös jegyző felett és egy évi börtönbüntetéssel sújtotta.

EZÜST
evőkészletek és dísz tárgyak

gyári árban
a legfinomabb minőségben kaphatók

Valódi gyöngysorok és kiegészítők

Arany ékszerek óriási raktára:

KÁLMÁN
ékszerésznél

Oradea-Mare, Piața Unirii
(volt Szt. László-tér)

* Ma dől el az üzletbérletek sorsa. Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszter újból fogadta a kereskedők küldöttségét. Kijelentette előttük, hogy szerdán tárgyal Marzescu igazságügyi miniszterrel, azután újból fogadja a kereskedőket és tájékoztatást nyújt az eredményről.

* Halálozás. Lipcsey Sándor cipészmeister 50 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor megy végbe a Reg. Ferdinánd-úti gyászházról.

* Prosteian Jani világhírű hegedűművész második hangversenye március 31-én a Katolikus Körben. Szenzációs műsor.

* A nagyváradai grafikai munkások Gutenberg Dalkörének vasárnapi délestélyére, melyet a Kath. Körben este 8 órai kezdettel tartanak meg, nagyban folynak az előkészületek. A nagy gonddal előkészített műsor minden egyes száma igazi szenzáció lesz. A város minden rétegében a legteljesebb érdeklődés kíséri a művész színvonalú estélyt, melyre a rendezőség külön meghívót nem nyomtatott, miért is ez utón hívja meg a tisztelt közönséget. A tartalmas műsort egyébként itt adjuk: A mi dalunk, előadja a dalkör. Költemények. Előadja Kohn Béla. Román tánc. Lejti Szűcs Gizzi. Hotel kék folyó. Dráma: Előadják Bóna Etus és Anné Odón. Pehely volt a mi szerelmünk, népdai előadja a dalkör. Bariton szölv. Enekli Pázmány Ferenc. Magyar tánc Szűcs Gizzi. Levele: Die Uhr. Enekli Anné Odón. Műdal Petőfitől, előadja a dalkör. Pofozó masina, bohózat egy felvonásban. Előadják: Grünwald Sándor, Rófi Etus, Bereczki Jusi, Fleisz Elek, Puskás Lajos, főrendező Losonczy Gábor, Kárnagy Laszcsik Ernő, Konferansz: Krendicza Lajos. Belépő díj 25 lei.

* Gollan Gizella képkiallítása hétfőig a Helikonban.

* Tizennégy betörtöt fogott el a rendőrség. Tegnap este rázzást tartott a rendőrség, amelyen tizennégy veszedelmes betörtöt sikerült elfogni.

* Azonnal váltsa meg a jegyét a szerda délutáni Fehér kabaréhoz a színház nappali pénztáránál.

* Felmentették a csempészéssel vádolt budapesti urinót. Tegnap tárgyalta a törvényszék Jessenák Zsigmondné budapesti urinó ügyét, akit azzal vádoltak, hogy 34 ezer leit át alkart csempészni Magyarországra. A bíróság az urinót felmentette a csempészés vádjáról, mert a vám által felvett jegyzőkönyvet nem a rendelet előírta formában készítette el és mert az a tény, hogy a pénz operáció céljára kellett, kizárja a csempészési szándékot.

* Az átrakás alá kerülő postaküldemények csomagolása. A Kereskedelmi Csarnok közli. A nagyváradai II. sz. postahivatal főnöke rendeletet adott ki, hogy azon postacsomagok, amelyek vasúti szállítás közben átrakás alá kerülnek csak úgy vehetők fel, ha vászonba vannak csomagolva. Ennek a rendelkezésnek indoka az volt, hogy az átrakás alkalmával a csomagok megsérültek s ennek következtében károsodás keletkezett. A Kereskedelmi Csarnok közbenjárására a postahivatal főnöke felfüggesztette ezen rendelet végrehajtását, azonban a Csarnok felkéri az érdekelt gyártókat és nagykereskedőket, hogy a küldeményeket úgy csomagolassák, hogy azokban az átrakás alkalmával a lehetőség szerint a sérülés ki legyen zárva.

* Régen nem kacagott annyit, mint amennyit a színház szerda délutáni Fehér kabaréján fog.

* Agnes-csemege, egy darab 5 lei Benedeknél.

* Orvosi hír. Dr. Fried József szemész újjáról hazaérkezett és rendeléseit Pável-utca 17. sz. alatt újra megkezdte. Rendel. d. e. 11-12-ig, délután 3-5-ig.

* A Fischer zeneiskola felsőbb osztályú növendékeinek nyilvános hangversenye április 5-én, vasárnap délután fél 6 órakor lesz a Kath. Körben. Lesznek zongora, hegedű, énekszámok és női kórus. Jegyek a Musicában.

* Vegyen jegyet a Hegedűs Hirlapiródában a lőrsorolásra, amely március hó 28-án lesz dr. Popa közjegyző irodájában, Str. Cosbuc (Szalárdi-utca).

A legjobb harisnyák Weisz és Kardosnál, Bv-dul Regele Ferdinand (Rákóci-ut) Moskovits palota

* Értesítés. A nagyváradai Chewra Kadisa, Izr. Szentegylet ezennel értesíti összes hivatát, hogy folyó hó 25-én d. u. 6 órakor a zárdá-utcai orth. izr. templomban elhunyt nagyjaink és testvéreink lelkiüdvéért gyászistentisztelet fog tartani. Egyidejűleg felhívjuk a Chewra Kadischa kebelébe felvett új tagokat, hogy a fentírt napon d. u. 3 órakor az Orth. Izr. Hittközség tanácstermében megjelenni sziveskedjenek, ahonnan tradicionális szokás szerint a Szentegylet elnökeinek vezetése mellett testületileg a velencei temetőbe fognak kiutálni, majd az elnök úr bemutatja a Szentegylet által fenntartott intézményeket, u. m.: a zsidó kórházat, az Ággok Menházát stb. Végül pedig a gyászistentisztelet után az Orth. Izr. Hittközség tanácstermében társas összejövetel és szölkás Szude.

* A Házulajdonosok Szövetsége tagjait értesítjük, hogy a Házulajdonosok Országos Szövetsége folyó évi április hó 5-én a Bukaresti Házulajdonosi Szindikátus évi rendes közgyűlésével kapcsolatban Bukarestben országos nagygyűlést fog tartani, amely alkalommal a házulajdoni korlátozó összes törvények és rendeletek teljes hatályon kívül helyezését és a házulajdon teljes felszabadítását fogja követelni. Szövetségünket az országos nagygyűlésen hivatalosan elnökünk fogja képviselni, azonban ezen kérdés rendkívül nagy fontosságára tekintettel a bukaresti szindikátus kíváncsának tartja, hogy ezen országos nagygyűlésen az ország területén létező összes szövetségek minél nagyobb számban legyenek képviselve. A hozzánk ily értelemben intézett megkeresés ily módon felkérjük szövetségünk tagjait, hogy az országos nagygyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt. Jelentkezéseket titkári hivatalunk (Avram Jancu-utca 13.) fogad el és felkérjük tagjainkat, hogy részvételüket folyó évi április hó 2-ig okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek; Dr. Lazar Aurél elnök, Dr. Lengyel Zsigmond titkár.

Zománczás, nickelezés Kalendánál

* Versenyszabóság. Bul. Reg. Ferdinánd (Rákóci-ut) 19., értesíti a n. é. közönséget, hogy a tavaszi szövetujdonosága megérkeztek.

* Ne mulassza el meglátogatni Bodnár Gyula börtönlétét Str. Avram J. (Kossuth-utca) 5. szám alatt, ahol színes, finom cipő és ruhabőrök a legolcsóbbtól a legdrágábbig kaphatók. Felsőréseket minden minta után a legkényesebb ízlésnek is megfelelő készítenek. Külföldről hazaérkezett szabásmunkával. Vidékiek a felsőréseket megvárhatják. Óriási raktár szőgyártóbőrök, veretek s cipészkelekekben. Vilamospénzt megtérítik.

* Férfiszabó iparosok gyűlése. Felkérjük az Ipartestület kötelékébe tartozó összes férfiszabó iparosokat, hogy folyó hó 25-én, azaz szerdán este 8 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó tisztújító közgyűlésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

* Nótás kapitány keverék megérkezett, egy csomag 10 lei Horovitznál Színház-utca.

Gummiáru javítás Eminescu (Ezred-évi Emlék) - tér 16.

* Aki Kanadába, Braziliába, vagy Argentiniába akar utazni, írjon azonnal Cosulich Line, Bucuresti, Cal. Grivitei 181 triesti hajózársasághoz, vagy fiókjához, Cosulich Line, Oradea-Mare, Str. Sf. Ladislau 30.

* Osdők. A törvényszék csödbírósága Fischer Salamon kereskedő terhére, saját kérelmére csödböt nyitott. A Kollner D. és fia cég ellen beadott csödkérvény fölé március 28-án döntenek.

* Old England divatnői és kötött áru újdonságai megérkeztek.

* CHLORODONT A FOGAKNAK.

* Agnes csemege 1 darab 5 lei Benedek és Weisznál „Eldorádó” Piata Unirii.

* Legjobb arcszépítő Földes Margit krém.

* MAGYAR vizum, cseh vizum, francia vizum, angol vizum Clujról gyorsan és pontosan a Hegedűs Hirlapiródában.

* Legjobb telefonkészülék! villanykörte és manometer raktáromról. Telefon és villanyfelszerelést, minden fémapari és esztérga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal R. a. j. elektromechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* Purgó — eredeti dobozban — minden gyógyszerárban.

Carvas harisnyái legjobbak!

* Selyem flór és fátolharisnya párja 75 lei, míg a készlet tart Bleier áruház, Sas-passage.

LEGUJABB

Lupu parasztpárti vezért megtámadták egy körúján

Bukarestből jelentik, hogy tegnap Targu-Jinben dr. Luput egy csoport katona Vasilescu aktív hadnagy vezetésével megtámadta és bántalmazta. Amikor a csendőrök a szorongatott képviselő segítségére siettek, a támadók elmenekültek.

TOZSDE

Zürich, március 24. Nyitás: Berlin 123 fél, Newyork 518 háromn., London 2479 fél, Páris 2702 fél, Prága 1540, Budapest 0.0072, Bukarest 247 fél, Bécs 0.0073 15.

Bukarest, március 24. Zárlat: Devizák: Páris 1092, London 1005, Newyork 209 egyn., Róma 854, Zürich 40 fél, Bécs 2960, Prága 625.

Valuták: Font 990, frank 1090, svájci 39 fél, lira 850, dinár 328, dollár 207, osztrák 28 háromn., magyar 28, széköl 610.

Zürich, március 24. (Zárlat.) Berlin 123.5, Amsterdam 20690, Newyork 518 és háromnegyed, London 2480, Páris 2715, Milánó 2110, Prága 1540, Budapest 72, Belgrád 820, Bukarest 247.5, Varsó 100, Bécs 7315.

Budapest, március 24. A budapesti értéktőzsde keddi záratai: Angol-Magyar 32, Olasz bank 20, Rima 140, Borsodmisk. 190, Magnezit 1600, Urikányi 990, Ganz V. 1170, Izzo 894, Cukor 2180, Ofá 462, Tröszt 160, Magyar Hitel 409, Osztrák hitel 153, Keresk. bank 1073, Első Bp 13950, Köszén 3225, Fegyver 670, Láng 88, Mütrágya 110, Phoebus 79, Nasici 1730, Leszámitoló 65, Salgó 538, Pesti Hazai 2603, Borsodi szén 62, Ujlaky 140, Ganz D. 2570, Lipták 20500, Karton 69, Guttman 540, Atlantika 24.

A kivándorlás utjában

Az imperium után az elrendezkedés zavarai közt telepedett le Herberger Gyula kivándorlási ügynök Temesvárt s tömegesen szállította az első időkben helyeiket nem találó embereket a brazilai pusztulásba. Csakhamar mutatkoztak működésének káros hatásai, a becsapottak levelei segítségért kiáltottak, a nyomorról s feneketlen kétségbeesésről szóltak minden biradás. Akkor írtuk első cikkeinket a Nagyvár-d hasábjain, amely lap tradíciójához méltóan és a magyarság pusztulásának megakadályozására azonnal csa-tasorba állott a pusztító veszedelem ellen.

Leközöttük a brazilai pokolból idehangzó kiáltásokat és sürgettük Herberger ártalmatlanná tételét. Az erdélyi sajtó beszűsületes volt s a Keleti Újság, El-len-zék, a Brassói Lapok s különö-sen a Néplap a kisebbségi érdekek mel-lé állottak, de fenyegette a veszedelem a románságot is, mert a lelkiismeretlen újs-nokok, akik kifosztották a kisebbségi ki-vándorlókat, nem kimélték a románságot sem s tőlük származott az a fogás, hogy amikor a kormány nem engedte az orto-dox vallásuk részére utlevél kiállítását, reformátusnak írták be a kivándorlót.

Herbeigert az országos nyomás Dévára kergette, de onnan is folytatta nemzetitört munkáját. A falu megmozdult s mindenütt a csalogató hazug prospektusok forogtak közkézen a parasztok között, amely prospektusokból Brazília tejfel, mézzel folyó országnak látszott. Én a braziliai eredeti levelekkel a zsebemben minden vasárnap falura mentem s kockáztatva a gyűlekezés címén várható büntetést, felmutattam a nyugtalankodó falusiaknak az eredeti leveleket, amelyek boldogtalanságról s végső romlásról panaszkodtak. A jegyzők, akik eleinte tájékoztatlanul állottak a veszedelemmel szemben, egyszerűen teljesítették a felvilágosítás munkáját és sok embert visszatarthattak a romlásról. Nagyváradon egyetlen tömeges összejövetelen, a szállóhegyen sikerült meggyőzni a kikivánczozókat, hogy közönséges rabszolgakereskedésről van szó, amely becselten ügynökök és lelkiismeretlen újságok üzte, mert ebből pénzelnék és kiszolgáltatják a rászedetteket a fazendákon olyan sorsnak, amelyhez hasonlót civilizált államban nem engednék meg. A kutyának jobb a dolga itthon, mint odakint.

Zaj nélkül, hogy munkánkat meg ne rontsa a gaz úgnőki kéz, néhányan végzettük ezt a munkát. A falusiakat leveleinkkel kerestük fel és ezekhez sokszorosított brazilai leveleket csatoltunk. A visszatérteket azonnal közjegyző elé vittük s vallomásáról jegyzőkönyvet vettünk fel. A románságra nézve is fenyegető volt a kivándorlás, az Északi-Amerikába kivándoroltak jórészt elvesztek az anyaországra s kiderült, hogy az odaküldött papnő vendékek, akiknek kötelessége lett volna a nemzethez s az ortodox és g. kath. hithez való hűségben megtartani a kivándorlókat, metodista gondolkozással fertőzöttek meg és sokakat vissza is kellett hívni. A kormány szigorú rendeletet adott ki a kivándorlásra izgatás ellen s a hajóutársaságok tevékenységét csak a szállításra korlátozta.

Látogat megszűnt a kivándorlásra csábítás, mikor Herberget lefogták. Tévész volt. A felszín alatt, a csatornában csak csempészték ki a veszendő emberek sokaságát. Ujabb cikkeket jelentek meg a Nagyváradban s egy razzia is figyelmeztette a szörnyű munkával foglalkozókat, hogy az államhatálon ébren van. Ak-

kor felkerestük a prefekturát, amely ellenőrző szervül a rendőrséget jelölte meg. A rendőrségen azt az információt kaptuk, hogy csak egyes feljelentéseket vizsgálhat, állandó ellenőrzése a kívándorlásnak ezidőszáig nincs a bevészálrt esetekben sem történt semmi a bíróságnál. A rendőrség azonban teljesítette kötelességét s egy ízben, mikor a rászédette panaszos hangos volt, alapos tisztogatást végzett. A kicsalt pénzeket azonnal visszafizették a rászédetteknek, kivéve egy kívándorlót, aki felakasztotta magát, mert nem tudott pénzhez jutni. Csakhamar befolyásokról, magasabb intésekről kezdtek suttogni s engem jóindulatulag figyelmeztettek, hogy ne foglalkozzam ezzel a kérdéssel, mert negütöm a bokámat.

— Ne írja be Szerkesztő ur a nevemet, — mondta egy tisztviselő nekem, — ne írja be a tudósításba. Kis ember vagyok, hamar kiteszik a szűrőmet.

— Engem, — mondta egy kiváló tisztviselő keserűen, — áthelyezhetnek, de nem kell siettetni ezt a processzust. Ne csináljon bajt nekünk.

Hát az igaz. Az ügyészség határozata nem buzdító az ellenőrző közegekre, akik becsületesen bevizsgáltak egy fosztogatást s hivatalos eskü alatt végzett munkájukat nem taksálták semmire.

A protektorokra hivatkozás valószínűleg az ügynökök hazudozása. Ki hiszi el, hogy egy miniszter szolgálatába szegődjék bármely kivándorlási híjának s büntetett palástoljon. Mosoiu miniszter egy alkalommal kijelentette Fildan Emil főügyész előtt, hogy senki se támogatja a kivándorlók fosztogatóit, sem a kivándorlásra csábítókat. És mi ezt el is hisszük a miniszternek.

Igy is van s nem félünk a nem létező protektorátoktól. Áthelyezések se lesznek a mi már egy új nagy kivándorlási visszafelé nyomozásáról is tudunk. Ez egy átmeneti helyzet, itt még hangosak az ügyvédök s tájékoztatlanok az ellenőrzők. Már van új kivándorlási törvényjavaslat s hogy létrejön, nem kevés benne a részünk.

Tudjuk, mivel tartozunk fajtánknak, a kisebbségeknek s nem térít el utunkból az ügyvédök kofálkodása.

Szüts Dezső.

Harisnyák, keztyűk, fehérneműek

és különféle divatárak nagy

választékban és legolcsóbban
SZENSZKI MIKLÓSNÁL Sas-passage

KEPES ELEK

erford kötszerén, Sas-passzage 20. szám

Saját készítményű **sérvkötelek, háskötelek,**
speciális kötszerek, női és férfi övszerek

A gyógyszerész és orvos urak figyelmébe

A Carmen Sylva

drogueriában állandóan kaphatók: Összes — a
ministerium által engedélyett — francia gyógyszer-
különlegességek. Többek között:

Quimby-Cantin
 Robert-Carriere készítmények
 Robin készítmények
 Pulmoserum Bailly
 Sirup Famel
 Serum Fraisse Nevrosténiaq
 Cachets Dr Faviere
 Ocreine-Thyreine Gremy
 Oxymenthol Perraudin
 Poudre Legras
 Pilules Dehaut
 Lacteol Boucard
 Tricalcein minden formában
 Pomade-savon Cadom

Tisztviselők biztosítása

A kormány a tisztviselők végellátásával foglalkozik. A biztosító intézetek az életbiztosítások reformján dolgoznak. Ugyan a nyugdíjintézmény, mint az életbiztosítás ugyanis mai formájukban teljesen idejüket multak s mindakét intézmény gyökere reformra szorul.

Most, hogy a kormány a nyugdíjtörvényt megalkotását napirendre tűzte, Bodnár János, a városi könyvtár h. igazgatója érdekes memorandumot intézett az ügyben a kormányelnökhöz, mikor a családi pótlékot a kormány uralomrajutása kezdetén beszüntette, szintén memorandumban tártá föl Bodnár a pótlék beszüntetésének veszélyeit s a családi pótlékot rövidesen vissza is állították.

A memorandum főbb elvei a következők:

1. Az emberi természetben mélyen gyökerezdik az újítások, a reformok irányú vágyakozás. Nincs csak a ruháink nyúnek el idővel, de emberek alkotta szokások, intézmények, törvények, államformák is elavulnak. A szobáinkat 5–10 évben festjük át, a földet 50–100 esztendőben festik újra. A mai kor ideges embere nem győzi a nyugdíjjogosultság 30–40 évét tétlenül kivárni. Hogy ő annyi ideig mindig csak fizessen és fizessen és közbe ne történjen semmi.

2. A nyugdíjtörvényt modern alapokra kell helyezni és össze kell kapcsolni rokkantság- és életbiztosítással.

3. Ha a tisztviselő beteg (ágyban fekvő komoly beteg), kapjon ingyenes orvosi és gyógyszerári kezelést és kapjon betegsegélyt.

4. Ha a tisztviselő legalább 10 év eltelté után rokkanttá válik (megtörténik! Egy nagyváradi fiatal mozgóposta tiszt 2 éve fekszik tehetetlenül; egy bukaresti karambol alkalmával hátgerinc sérülést szenvedett).

5. Ha a tisztviselő meghal, hátramaradt családja kapjon nagyobb temetkezési segílyt s végül

6. 35—40 évi szolgálat után kapjon tisztességes nyugdíjat.

A betegségben nyújtott segély lehet heti 200—500 lei; a rokkantségely a fizetés 40%-a, a 10 év eltelté után minden évben 1 százalékkal több. A temetkezési segély 5—25.000 lei s végül a nyugdíj havi 2—6.000 lei. Ezzel szemben a tisztviselőket 4 csoportra osztáná. Az első csoportba tartozónak a XI—IX. fizetési osztályba sorozott tisztviselők; ezek fizetésnek havonként nyugdíjjáruélék címén 80 lei. A második osztályba a VIII—VI. fizetési osztályban lévő tisztviselők; fizetésnek havi 120 lei; a harmadik osztályba az V—III. fizetési osztályba sorozott tisztviselők tartozónak s fizetésnek havi 200 lei s a IV. osztályba az I—II. fizetési osztályban lévő, fizetésnek havi 320 lei. A nyugdíjjáruélékban a rokkant és életbiztosítási díjak is bennfoglaltatnak. Az állami hozzájárulást ezeknek a díjaknak a pótlására, illetőleg tartalékolására kellene fordítani.

A memorandumhoz táblázatos kimutatásokat mellékeltek kulcsszerű számítások alapján.

Végül megjegyzi a memorandum, hogy az egész reformot meg lehet csinálni egy biztosító intézet bevonásával, ami annyi- val is könnyebb, mert tudomás szerint egyik erdélyi biztosító intézet már foglal- kozik is az életbiztosítások hasonló érte- lési reorganizációjával.

Tisztviselő körökben nagy érdeklődéssel beszélnek a Bodnár-féle javaslatról.

Olcsó cipővásár!!

a „Selejtes Cipőáruház“-ban

Str. Teatrului (Szinház-utca) 4. a színház mögött.

Oriási tömeg női férfi és gyermek cipők kerülnek eladásra.
sokkal olcsóbb, mint bárhol!!

Küzdelem az éjszaka ellen

Egy régi falusi leány cselédem állított be tegnapelőtt este hozzám. Két évvel ezelőtt volt nálam, aztán hazakerült a falujába s most ismét szolgálatba akar állani. Szállást kért egy éjszakára.

— Csak egy éjjelre, míg szolgálatot kapok, Mert elfog a rendőrség.

— Nincs schol hely, ahol aludhatnak, ha bejönnek?

— Nincs. Ahol van, oda tisztességes leány nem mehet.

— Nincsenek szegény családok, ahol néhány leírt helyet adnak egy-két éjjelre — kérdeztem kíváncsiságból, mert hogy én helyet adtam neki, ez természetes. Tisztességes jóra való nő, semmi okom sem lehet tőle a fedelet megtagadni.

— Vannak helyek, de mondják a többiek, hogy vagy kifosztják, vagy férfiak is vannak szálláson. Nem becsületes falusi emberek, hanem városiak.

Teljesen aprópra jött ennek a leánynak megjelenése nálam, a Kath. Nővédő Egyesület közgyűlése után. Ott hallottam először arról, hogy az éjszaka kísértése ellen egy Leányotthon felállításával akarják védelembe venni a faluról bejövő nőket, az állástalan leányokat és asszonyokat. A statisztika tanúsítása szerint az állástalan cselédek, tisztességes leányok az éjjeli szállásokon jutnak a fertőző, hivatalos szállásadó asszonyok révén.

A nővédelem nyugaton már megalkotta a maga védekező eszközeit az ingyen menedékhelyet a nők részére. Nálunk még csak probléma. Bár valahányszor valami nővédelmi gyűlés, közgyűlés van Nagyváradon, mindig szóvá teszi özv. Személyi Kálmán egy Leányotthon felállításának kérdését. Legutóbb a Kath. Nővédő Egyesület közgyűlésén beszélt erről a fontos — és szerintünk is — soha eléggé nem propagálható témáról. Személyi Kálmánnak terve életének célja. Sok közjótékonyasági munkájában a Leányotthon felépítése van legközelebb szívéhez s az az energia, amit kifejt elérésében, felhajtást követel és már eddig is szép eredményt hozott.

A közgyűlésen dr. Bjelik Imre ismét 5000 leít adományozott és újabb adományt ígért be. A Nővédő Kassay Kálmánné elnöknő és Személyi Kálmánné alelnöknő lelkes munkásságával már összeszedett százezer leít. De ez még mind nem elég ahoz, hogy a tervet megvalósítsák. A pénz lassan gyűl és folyton értéktelenedik. Gyorsabb munkára és a társadalom széleskörű támogatására volna szükség.

A Kath. aggmenház Str. I. J. Bratianu (Szaniszló-utcai) telkén tervezik az otthon felépítését, amely állana egy nagy közös hálóteremből, nappaliból, fürdőteremből és a felügyelő lakásából. Nem tulságosan nagy dolog, de erkölcsi értéke felbecsülhetetlen. És a város kultúrnívójához hozzá tartozik. Épen ezért nem tartjuk elengedőnek a társadalmi gyűjtést csupán. Hamar járuljon hozzá nagyobb összeggel a város tanácsa is. A költségvetésbe egy ilyen fontos intézményre kell hogy pénz akadjon, hogy ne huzodjon évekig, vagy évtizedekig az eszme megvalósítása. És ahol akad egy kis felesleges pénz bankoknál, nagy vállalatoknál, juttassák azt el a Leányotthon gondolatának felvetőjéhez, Személyi Kálmánhoz. Élő lelkiismeret ez az uriaszony, amikor felénk kiáltja: nyújtsatok védőkezet az éjszaka kísértése ellen a becsületeseknek. Azok közül a nők közül, akik ott keresnek majd otthonát állástalanságuk idején, nyugodtan vehet mindenki bont, szakácsnőt, szobaleányt, általában háztartásbeli személyzetet, mert az tiszta, nem tolvajni és nincsen fertőző az éjszaka levegőjétől.

* Az állampolgársági hivatal felhívja az alább felsorolt egyéneket, hogy az állampolgársági lisztába való utólagos felvétel iránt benyújtott kérvényük ügyében 3 napon belül a hivatalos órák alatt délután 11—1 óráig a Városháza II. em. 25. számú szobában jelenjenek meg:

Szekeres Ferencné str. Magyar 33, Weisz Mór Calea Victoriei Biserica, Tóth Sándor str. Caramizilor 4, Klein Albert str. Gojdu 74, Schwartz Arthur str. Iosif Vulcan 11, Jakovszky István Farkastelep 14—100, Verner Sándor str. Gojdu 31, Szervatz Gyula str. Gojdu 4, Dézsi József str. Cărmăzei 4, Todics György str. Leaganului 12, Pulgrocs Sándor str. Lipót 7, Ligeti Andor str. C. I. Bratianu 41, Katona Ilona str. Aurel Vlaicu 43, Székő Justina Sft. Miachela str. Printul Carol 1, Cseksnyák Péter str. Uliului 37, Vadkerti Mihály str. Seleus 4, Rosner Sámuel str. Uliului 5, Izrael Ilona str. Nicolae Jiga 14, Straub Domokos strada 10, Ferdinand 32, Márton Zsuzsanna Rágó oldal Reg. Hajnal Matild str. Magyar 23, özv. Nagy Mihály str. Piata Őssi, Molnár Irma str. Cal. Aradului 1, Szőnyi József str. Sft. Ladislau 54, Gáló Mária str. Bisericei 26, Vider Léb str. Cuza Voda 41, Blech Aron str. Filipescu 17, Agoston Mihály, Szilágyi Géza str. Moldova 6, Bánás László str. Iosif Vulcan, Weinyerl Mária, Tóth Mária, Marótfly Ilona, Kiss Gertrud, M. Ignatia, Huszár Katalin, Heinrich Mária, Illés Mária, Roscht Julianna, Székő Anna, Buchmüller Terézia Sr. Hildegard, Konec Aloysis M. Antonia, Fűzfa Julianna Sr. Rosa, Fritsch Anna M. Bernadin, Ruttner Gizella Sr. Benedicta, Kovács Julianna Sr. Tecla, Welczel Erzsébet Sr. Xaveria, Majoros Margis Sr. Monica, Marchis Cornelia sr. Dolorosa str. Printul Carol 1, Kiss Ernő str. Szaniszló 18, özv. Gerhardt Sámuelné str. Printul Carol 9, özv. Branhoff Józsefné str. Berkovits Ferenc 27, Tar Sándor str. Doina 3, Gáncz Gyula str. Porumbului 15, Gazdag Jenő str. Dorogos 22, Weisz Bertalan str. Contrala 15, Serfőző Adolf str. Iosif Vulcan 11, Terkeltaub Aron str. Pavel 1, Kerekes Rachel str. Vlahuta 35, özv. Budai Mihályné str. Vlahuta 35, dr. Berkó Arthur str. Reg. Ferdinand 55, özv. Braun Ferencné str. Cuza Voda 12, özv. Alafi Imréné str. Ch. Velenta 27, Tarr János str. Lebedei 40, Nicolescu Leonida str. Piata Uniri 2, Megyesi Kálmán str. Eroilor 27, Pongrácz Aranka str. Ciorogariu 15, özv. Lovász Józsefné str. Calaras 23, özv. Szabó Mátyásné str. Sztaroveszky 5, Gazdag Mária str. dr. Ciordas Ioan 119, Nagy Sándor str. Devarece, Pápa Grigor Heringoldal 11, Steiner Henrik str. Calvarului 4, özv. Krausz Sámuel str. Calvin 2—b, Schüch Florian str. Ciorogariu 29, Szabó József str. Col. Nilgesz 29, Ungár Sándor str. Aurel Vlaicu 4, Székely Imre str. Sötétág 250, Csurai Károly Bul. Reg. Ferdinand. 47, Pártos József str. Boros 2, Csonka István str. Gyár 31, özv. Juhász Tódorné str. Deák Francisc 11, Balázs Ilona str. Cogalniceanu 16, Obergosell Márton str. Lunei 11, Körösi János str. Alexandrii 39, Bacinszky Lora str. Printul Carol 1, Orbán Imre str. Drina 21, Debreczeni Dániel str. Gh. Lazar 59, Weiszberger Ecatorina str. Crucii 5, Róth Anna str. Crucii 5, Izsák Mihály str. Cuza Voda 27, Máris Györgyné str. Sft. Anna 16, Jenei Katalin str. Simon Barnutu 1, özv. Weisz Ignácné str. Sztaroveszky 3, özv. Stark Gusztávné str. Aradului 27, Német János str. Fabrica Aurora, Vida Imréné str. Horticulturilor 21, Kallós Zoltán str. Gen. Holban 26, özv. Hillinger Lipótné Bul. Regele Ferdinand 2, Gold Henrikné str. Gen. Holban 26, özv. Schwartz Menyhértne str. Gen. Holban 26, Bikfalvi Jánosné str. Turnatoriei de Fier, Kallós Hugó Calea Victoriei 1, Auer Károly str. Caramizilor 16—b, özv. Tírb Mihályné str. Veres Balázs 10, Feuernstein Márton str. Römer 7, Szücs József Calea Victoriei 93, László Sándor Calea Victoriei 93, Kiss Anice str. Saguna 21, Kaszás János str. Alapi 1.

ANGOL SZÖVETEK DEUTSCH POSTÓ-ÁRUHÁZBAN.

Fényképész műteremhez
100 000 lei tőkével

szakember társat keresek.

A műterem Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-uton) legioobb helyen berendezéssel és 8 éves szerződéssel. (Évi 4000 Lei).

Értekezni: Madas, Strada Tudor Vladimirescu (volt Magyar-utca) 18. szám a.

Kosztüm, ruh és tavaszi kabát kel né legolcsóbban LEITNER MÁRTON R.T.Nál.

Bécsi divatujdonságaink megérkeztek.

Böszörményiné és Róth Olga
női kalapszalonn,

Str. Vlahuța (Szent János-utca) 7. sz.

**Nézze meg a
Budapesti
Nemzetközi vásárt**
(1925. április 18—27.)

Kérjen tájékoztatást és felvilágosítást
a Kereskedelmi és Iparkamarától:
(Arad, Brassó, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Temesvár).
(Elekcsiroda Braşov)

Igen kedvező alkalom nyílik olcsón vásárolni,
mert férfi és női ruha szövet raktárunkat
kiárussítjuk mélyen leszállított árakban.

HAJNAL és RÓZSA
vászon és női divat áruház
Str. J. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.
Hétfőn és pénteken nagy maradék vásár.

Mérték után
Iérl- és női fehérneműek
(privát anyagból is)
legszebben és legolcsóbban készít

"Hercules"
Victoriei (Kolozsvári-utca) 1 szám
Üzletek részére olcsó munkadíjak. Telefon 698

MAH-JONG

elszámolási
BLOKK

SONNENFELD
papíráruházában kapható.

ABBÁZIA

legszebb helyen (a Bellevue mellett) tengerre nyíló, kényelmesen berendezett szobákkal megnyílt az

ELENA PENSIO

Szolid és kényelmes családi üdülőhely. Mérsékelt árak. Teljes pensio napi 30 lira. Kiváló magyar és francia konyha

Figyelmes házias kiszolgálás. Kiváratra bővebb levélbeli felvilágosítás

PENZIO ELENA, ABBAZIA

Tulajdonos:

**LOVÁSZY KÁROLYNÉ
ÉS SZÁSZ ERZSI**

Szalay Dezső uri szabó Str. Ciorogariu 9. Tavaszi angol szövetek megérkeztek.
(volt Uri-utca)

MOZI

— Balázs Béla, a világhírű magyar író legötletesebb és legérdekesebb novellái láthatók a „Modern házasság” című filmen, melynek főszerepeit Dagny Servaes és Helena Makovska alakítják. A 6 nagy felvonásból álló film három mai korbéli szerelmi históriát tár elénk. Bemutatásra kerül a Dorian-filmszínházban 5, 7 és 9 órákor.

— Apolló-mozgo ma, szerdán egy nagyon hatásos társadalmi drámát ad: „A leány, akit nem vesznek feleségül” címen. Egy szegény, de tisztességes leány kálváriáját festi meg a rendező megkapó színekkel, aki sorozatos csalódások után már nem tud a felszínen megmaradni, az életkörülmények, a sok szenvedés fásulttá teszi mindennel szemben s mind mélyebbre süllyed s akkor, amikor végre egy tisztességesen gondolkodó férfiú igaz szerelmével a multat feledni kész s a leányt a fertőből magához akarja emelni, a mult fel-feltűnő árnyai meggyőzik a leányt arról, hogy részére már nem létezhetik boldogság, nyugodt élet s a minden szenvedést megváltó halálban keres menedéket. Erősen lüktető dráma, a mindennapi téma egészen új színekkel, teljesen újszerű miliőben pereget szemünk előtt. Gyönyörű toalették, pompázó variété előadások és a művészek tökéletes játéka emelik ki e filmet, amely igazán mindenkinek érdeklődésére tarthat számot. A főszereplők közül: Ellen Kürti, Ilona Mattyasofszky és Albert Steinrück művészi játékát kell kiemelnünk. Bolváry-Zahn Géza, ez a világhírű rendező igazán mesteri munkát végzett.

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen halottunk felett érzett fájdalomukat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A Föld-család.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda délután fél 3 órákor: Fehér kabaré, mérsékelt helyárakkal.

Szerda délután fél 6 órákor: Fügefalevél, mérsékelt helyárakkal.

Csütörtök: Tavasz Öfensége, operettujdonság 1-ször, premierbérlet, A) bérlet.

Péntek: Tavasz Öfensége, operettujdonság, B) bérlet.

Szombat d. u. fél 4 órákor: Postás Katika, olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután fél 3 órákor: Madarász operett, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órákor: Ki babája vagyok én, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9 órákor: Tavasz Öfensége, operettujdonság, bérleten kívül.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— A legizgalmasabb Guignol-dráma kerül színre szerda délután a Fehér kabaré műsorának keretében. A Guignol-drámát a borzalmak drámájának is lehet nevezni, annyira idegfeszítő jelenetek alkotják ezeknek a daraboknak a gerincét. A szerdán színre kerülő dráma címe Gong és olyan szénázó fog kelteni, hogy a közönség hosszú időn keresztül nem tud megszabadulni a hatása alól. A Fehér kabaré műsorán ezenkívül három káprázatos szellemes bohózat, sok ének és tánc, magánszám

szerepel, melyekben a társulat legkiválóbb erői lépnek fel. Fél 6 órákor a Fügefalevél kerül színre, ezuttal először délutáni előadásban. Ennek a csak felnőttek számára írt operettnak délután is fulmináns sikere lesz, amit a szereplők, Biczó Margit, Betegh Bébi, Kertész Mancsi, Bihari Sándor, Bihari Nándor és Stoll biztosítanak.

— A színház hat komikusának versenye. Nem mindennapi élvezetben lesz része azoknak, akik csütörtökön este és a következő alkalmakkor megérik Korda Béla, Bárdos László és Kramer Ödön pompás új operettjét, a Tavasz Öfenséget. A szereplők igen szellemesen hat komikust állítottak a darab központjába, ami lehetővé teszi, hogy mindaz a humor, ami a darabban és a szereplő komikusokiban összpontosul, a legfrappánsabban érvényesüljön. Ez a komikusverseny, mondanunk sem kell, egészen újszerű és állandó derűtségben fogja tartani a nézőteret. A Tavasz Öfensége egyébként is messze túl emelkedik az átlagos operettek felőle és a szereplő művészek lelkes ambiciózus munkája biztossá és határozottá teszi sikerét. A Tavasz Öfensége főszerepeit Biczó Margit, Betegh Bébi, Gál Piri, Rohonczy, Madas, Stoll, Sós, Bihari Nándor, Galambos és Kertész Sándor játsszák. Az új operett csütörtökön premierbérletben és A) bérletben, pénteken B) bérletben és vasárnap bérleten kívül kerül színre.

— Postás Katika délután. Szombat délután fél 4 órákor és olcsó helyárak mellett Zerkovitz legújabb slágeroperettje, a Postás Katika kerül színre Horváth Micivel, T. Pogány Jankával, Kertész Mancival, Gál Pirivel, Frattával, Sóssal, Stollal, Madassal, Bihari Nándorral és Galambossal a főszerepekben. Vasárnap délután fél 3 órákor a klászikusan szép Madarász van műsoron, fél 6 órákor pedig a Ki babája vagyok én kerül színre mérsékelt helyárakkal.

Piros! Piros! Piros!

háromszor is piros.

Piros cukorka tojás 3 drb. 2 Lei,

ASZÓDINÁL a legszebb és legolcsóbb!!!

Csokoládé, húsvéti tojások, 1 kiló mazsola 68 lei, 1 liter rum 30 lei. Sajtók saját darálása porcukor és mindenféle olcsó likőrök.

Nagy húsvéti reklamvásár!

ASZÓDINÁL

SAS-PALOTA

Saját kemencében

Kerékpár és varrógép

gyári égetett zománcozatát

nikkelezését és javítását legolcsóbban vállalom. Használt kerékpárt, varrógépet veszek és eladok. Kerékpár gummik és alkatrészek legolcsóbban nálam kaphatók „Eléna” varrógép, kerékpár rakár és javító műhely, Pajta Mihai Viteazul (Nagypiactér) 5. szám.

Meghívó

A „LICA” faértékesítő, építkezési, és ipari r. t. 1924 évi IV-ik rendes közgyűlését 1925 április hó 2-án csütörtökön délelőtt 11 órákor Nagyváradon saját irodahelyiségében (Str. Iosif Vulcan No. 9.) fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai;

1. Az igazgatóság jelentése, az 1924 évi zárszámadás előterjesztése és a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások megvizsgálásáról.
3. mérleg jóváhagyása és felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni óhajtnak, kötelesek részvényeiket szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt 3 nappal a vállalat nagyváradi pénztáránál letétbe helyezni.

Az 1924 évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a mai naptól kezdve a vállalat irodájában a részvényeseknek rendelkezésére állanak.

Oradea-Mare 1925 március hó.

Tisztelettel

Az igazgatóság.

BÉLYEGZŐK

olcsón, szép kivitelben, gyorsan és pontosan „GRAPHICÁ”-nál Hímanóczy-u. 4. sz. a. készítnék

Matrazgrádlí butorszövel

napellenző és rolettavászón, rolettagepek, gabona- és szalmazsák, zsinag legolcsóbb beszerzési forrása:

SPITZER

zsák és kárpitos-kellékek üzlete

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.)

Telefon: 4-34.

Németországi és belföldi

garantált arankamentes lóhere, lucerna

magvak,

Takarmányrépa és fűmagvak,

eredeti makói hagyma-mag és dughagyma, főzelék és virág

magvak.

Gyümölcsfa-csemeték, szőlőajtványok,

Rippária Berlandieri és

Rippária Portális sima vesszők

Diszcserjék, rózsaa-ajtványok,

Szobanövények és cserepes

virágok, virág és főzelék

palánták.

Legmegbízhatóbb minőségben a

„VICTORIA”

kertgazdasági és magtermelő részv.-társ.

magkereskedésében és telepein

szereshetők be

Oradea-Mare—Nagyvárad.

Modern hálószobák

izléses kivitelben olcsó árban kaphatók:

Róth asztalosnál

Strada Densuşianu (volt Jókai Mór-utca) 17. szám.

NAGYVÁRADI HÁZTULAJDONOSOK BANKJA

PARCUL TRAIAN (SZÉCHENYI-TÉR) 12. SZÁM

BETÉTEKET elfogad kamatozásra.

KÖLCSÖNÖKET nyújt háztulajdonosoknak 10 ezer lei erejéig bekebelezés vagy háztulajdonosok kezessége mellett.

HÁZKEZELÉSEKET a bruttó bevétel 10%-áért elvállalja,

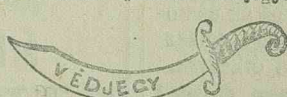
takarékbiztosítási osztálya

lehetővé teszi mindenki részére a könnyű vagyon-szerzést, a családja jövőjéről való gondoskodást, aki ugyanis életkor szerint 15 éven át hetenként 13 lei 50 banit, 14 lei 50 banit, vagy 15 lei 50 banit befizet, 15 év múlva kikap 10.000 leit, halála esetén pedig akár egy heti befizetés után is családja azonnal megkapja a 10.000 leit. A biztosított összegért a régi jóhírnevű Fonciere biztosító társaság vállal felelősséget. Minden biztosító heti befizetési könyvben eszközölheti a befizetést. Ily alapon biztosítást köthet 500.000 lei erejéig.

INGATLAN OSZTÁLYA foglalkozik házak adás-vételével.

Gyári árban kapható a mindenki előtt elismert kitűnő minőségű

„JOHANNA” „KARD” védjegyű

mosó és pipere SZAPPAN nagyban és kicsinyben. Bernáth Miklós lisztés termény üzletében, Andrányi Károly és fiaival megleli.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Velenos és Váralján lakó olvasóink figyelmébe! Apró hirdetést vagy bármilyen lapunkhoz tartozó dolgokat vigye be Str. Calea Victoriei (Koloszvári-utca) 46. CORVINA könyv- és papírkereskedésbe, lapunk fiók kiadónivalatába. 555H

LAKÁS

Központban teljesen modern 5 szobás lakásért 80—100.000 lei lelépést fizetnek. Levélbeli ajánlatot „Százézer lei” jellegű kérék a Hegedüs Hirlap-irodába. 659H

Eloszeri nem Str. Mo'dova (Kálvária-utca) elején lévő modern 3 szoba, fürdőszobás lakásomat hasonló földszintessel, lehetőleg a központ közelében. Cim kiadóban. 722

Két fiatalember központban külön bejáratu, csinosan burorozott szobát keres. — Cimeket kiadókba „3000” jellegű. 720

Alkalmazás

Flatal ügyvéd több diplomával havi 5—6000 leiért elhelyezkedne, vállalatnál nagyobb irodába. Megkereséseket (M. Ciu) jellegű a Hegedüs Hirlap-irodába. 658H

Unrli (Kispiac)-tér közelében keresek csinosan burorozott különbejáratu szobát fürdőszobával, esetleg teljes ellátással. Választ „Magánhivatalnok” jellegű a Hegedüs Hirlap-irodába. 727

Ügyes gyermekhez azonnalra keresek. K. ein Emili Str. Alea Eman. Gojdu (Deák Ferenc-utca) 2. 724

Volt igazgató, tőkével, actív működne, nagyobb vállalatnál. Ajánlatok „Prosperabil” jellegű Hegedüs Hirlap-iroda. 718H

Adás-Vétel

Házat, szőlőt, lakást, burorozott szobát gyorsan közvetíttek. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda utca) 4. 714

Három és fél tonnás Pacard teherautó, személyszállításra is berendezve, eladó, Szabó Sándornál, Szalárd. 710H

Lámpaernő, párna, terítő, függöny montirozás, gobelin, filé, kelim, szmirna, himzés, ruhahorgolás, kabát, kosztüm, estélyi és utcai ruha olcsón készült Nilsz-telep 100/62. szám Schwarzcz-ház. (Repülőhid mellett.) 188

Egész jókarban levő „5 Royal” írógép eladó. Megtekinthető Színházi cukorka üzletben. 723H

Gyermek kocsik

ridikül újdonságok, utazó táskák és kosarak nagy választékban érkeztek.

Reclam árak!

SZABÓ Istvánhoz Sas-passage 42. szám

BIHARI GÉP ÉS FÉMIPARTELEP ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 22.

Raktárról szállít bármilyen méretű iparvasuti mozdonyokat, kerékpárokat 600—760 m/m. nyomtávolságban, csapágyskat és lökhárítókat. — Iparvasuti mozdonyok főjavítása. Mozdonyok 600—760 m/m. nyomtávolságú átalakítása. — Készít bármilyen méretű iparvasuti truckokat, rönk vagy tűzfifa szállításra. — Fejszerel fűrésztelepeket, szállít és felszerel bármilyen méretű stabil gépeket.

FAÜZEMEK KÜLÖN FIGYELMÉBE!

Felvállalunk saját mozdonyaink és kocsijainkkal tűzfifa vagy rönk szállításokat bármilyen iparvasuton. Ajánlatokat díjmentesen eszközölünk. Telefon 17-56. — Táviratcim: Metall.

Megvételre keresünk két darab jókarban levő tróasztalt, két darab írat-szekrénnnyel, lehetőleg egyforma szinnel és kivitelben. Utazó Egyesület, Palace szálloda 1-ső emelet. 717

Eladó Érmelléken, Váradtól 12 kilométerre. 52 k. prima szántóföld. Weisz Gizi Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 715

Egy jól jövedelmező iparüzem teljes felszereléssel eladó. Szakértelem nem szükséges. Cim kiadóban. 537

Házak eladók. Házaladás megbízásokat vállalunk — Kölosönöket megszerzünk. Magánpénzeket jutalékkal kihelyezünk. Adásvételi R-t Parcul Traian 12. Értéstités délután. 405

Megvételre keresem: Flaubert: Egy fiatal ember története, Chesterton: Egy ember, aki csütörtök volt című könyvet megvételre keresem. Cim a Hegedüs Hirlap-irodában. 672H

Megvételre keresem: Flaubert: Egy fiatal ember története. Cim a Hegedüs Hirlap-irodában. 672H

Kosztümöt, hosszú kabátot és francia ruhákat legszebben és legolcsóbban készít:

RADÓ női divat szalonja
Strada Gojdu (Beothy Ödön-utca) 6. sz.

ÉRTESÍTÉS
BUKSZ MIKSA
villanyerőre berendezett kocsigyártó és special lóvasaló üzemet Strada Alexandri (Teleky-utca) 56. szám alá helyezte át. (Saját ház.)

Vegyztisztító üzlet
Bazár épület. — Színház oldal.

Elvállal ruhatisztítást és vasalást.
Borgos Sámuel.

Forgalmas helyen jól jövedelmező sarokház üzleti helyiséggel, 1—4 szobás, 2—2 szobás, 1—3 szobás, 1—1 szobás lakással és hozzátartozó mellékhelyiséggel. Házmesteri lakás, külön kocsibejárat. A 4 szobás azonnal elfogadható. Ára 800.000 Lei. — Cim özv. Steinleldné és Stern Bul. Regele Ferdinand 10. 726H

Eladó 2 cséplőgép. Hoffer kazán, erős, 6-os, Umrath cséplővel. Ncolsohn 6 os kazán, egy 6-os Magy ál. C. C. jókarban teljes felszereléssel. — Ujbártfalva, Kerezsi Gábornál 728H

Egy teljesen jókarban levő jégsekrény, egy majdnem új öltöny, egy nagy gyönyörű ingaóra, egy ruhás sekrény és egy cseléd-ágy eladó. Megtekinthető özv. Schwarz Aron-nál Strada Densuşianu (Jókai-utca) 12. szám. Dél-élelt 10-től délután 3-ig. 670

Olcsón eladó egy 500 m. telek, 1 szoba, konyha épülettel azonnal átvehető. 37. számú telek. Weisz és Rendes-telek hazteltek. 721

Maklatur papir nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Löby Bernátné, Str. Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 21. sz. 685

KÖNYVTÁR

Mosást, vasalást vállalkoznak olcsón eladni is. — Laszlóné Str. Bucovina (Varju-utca) 5. 725

Legolcsóbb angol és francia női divatszalon. Szabados Lajosné, Str. Simeon Barnufiu (Damjanich-utca) 1. 680

Gobelin, kelim és szmirnát olcsón vállalkoz. Filébe állandó készlet. Cim Str. Tabacarilor (Timár-utca) 8. sz. 225

Pilssó és gouvre munkát nagyon olcsón készítenek. Str. Alexandri (Teleki-utca) 22. kapuval szemben Ny

Ütlevél, bérlet- és bármilyen igazolványhoz szükséges tényleg kepek legolcsóbban Zenker fényképezésnél, Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 25. Fesvétel este fél 8-ig.

A város minden részén kisebb nagyobb beköltözhető házakat tudok. Burorozott szobák vannak. Gyönyörű villa 3 szobás lakással, szőlővel sürgősen eladó — Bármilyen megbízást elfogad:

Özv. Zilaby Gyuláné ügynőskége, Str. Alapi-utca 1. Otthon 1—4-ig.

Remélem
tudja már, hogy a Pannoniában vizumoztat DEUTSCH hátár Utteleket elinté.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Legolcsóbban
vásárolhat, javíthatat órát és ékszerket
Weinbergernél,
Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 23. szám

Román-Magyar Magyar-Román

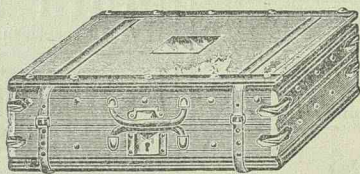
Ghetie szótár eladó a Hegedüs Hirlap-irodában.

ÓRÁK

ékszerke eladása, szak-szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9. Jutinyos árak. Precizmunka

A nagyváradi bőröndárú és táskagyár
Str. Cuza V. da (Szacsvai-utca) 18. sz. alatt
Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett kaphatók.

Kilakoltatásom

miatt rak-táron levő **zongoráimat** és összes áruimat, valamint Kohn Gábor urtól megvásárolt összes szőnyeget és burorokat

minden elfogadható árban árusítom.

STERNBERG
Kishidő.

GUMMI KABÁT 600 Leitól feljebb kapható. — Mérték-utáni készitést és javítást olcsón vállalkoz.
SINGER ÁRON Strada Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a
Dreher-Haggenmacher-sörgyár
BAVARIA duplamalátá és
MARCIUSI (világos kivitelű) söreire.

Mindenütt kapható legjobb minőségű sörök.

Üzemfelosztás miatt
Butorok: Hálószobák, ebédlők, konyha-berendezések, vasalószekrények, legújabb kivitelűen. — Egyéb árukészletünket is minden elfogadható árban elárusítjuk.

Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 4.
Ugyanott gyalapadok, szerszámok, asztalos-kellékek és fornerek eladók.